UCHWAŁA NR LXII/350/2023
RADY GMINY STUPSK

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40; zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688), art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977; zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 1506, poz. 1597) oraz art. 65 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w związku z Uchwałą Nr LII/289/2023 Rady Gminy Stupsk z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk, Rada Gminy Stupsk uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) część tekstowa studium, stanowiąca załącznik nr 1;

2) rysunek uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, stanowiący załącznik nr 2;

3) rysunek kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiący załącznik nr 3;

4) rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk, stanowiące załącznik nr 4;

5) dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące załącznik nr 5.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stupsk.

Przewodniczący Rady Gminy
Stupsk

Szymon Sobczak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXII/350/2023
Rady Gminy Stupsk
z dnia 28 grudnia 2023 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STUPSK

1.ZMIANA STUDIUM 2022:
Treść dodawana wyróżniona została zieloną czcionką.
Treść usuwana wyróżniona została ~~zieloną czcionką przekreśloną~~.

2.ZMIANA STUDIUM 2023:
Treść dodawana wyróżniona została pomarańczową czcionką.
Treść usuwana wyróżniona została ~~pomarańczową czcionką przekreśloną.~~

Część I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Część II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

STUPSK ~~2015~~ ~~2022~~ 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP 4
I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 5
1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu 5
2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony 7
3. Stan środowiska przyrodniczego 7
3.1 Ukształtowanie powierzchni 7
3.2. Budowa geologiczna. Warunki geotechniczne 8
3.3 Gleby. Warunki agroekologiczne 8
3.4 Stosunki wodne 9
3.5 Surowce mineralne 11
3.6 Warunki klimatyczne 12
3.7 Szata roślinna 13
3.8 Przyrodnicze obszary i obiekty chronione 14
4. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 17
5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 20
6. Warunki i jakość życia mieszkańców 26
7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia 27
8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy 27
9. Stan prawny gruntów 28
10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych 29
11. Występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych 29
12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych 29
12.1 Złoża kopalin 29
12.2 Zasoby wód podziemnych 30
13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych 30
14.Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej 31
14.1 System komunikacji 31
14.2 Systemy infrastruktury technicznej 32
14.2.1 Elektroenergetyka 32
14.2.2 Gazownictwo 32
14.2.3 Telekomunikacja 33
14.2.4 Gospodarka wodno-ściekowa 33
14.2.5 Gospodarka odpadami 33

15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych 34
16. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej 34
II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 34
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów 34
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów 36
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego 37
3.1 Ochrona środowiska i jego zasobów 37
3.2 Prawna ochrona przyrody 39
4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 40
5. Kierunki i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 41
6. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej 42
6.1 System komunikacji 42
6.2 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej 42
7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 44
8. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 44
9. Obszary obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 45
10. Obszary przestrzeni publicznej 45
11. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego 45
12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych 45
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 46
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji 46
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 46
16. Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu 46
17. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb 46
18. Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu 47

WSTĘP

Podstawę prawną do podjęcia prac nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk stanowi uchwała nr XIV/61/2011 Rady Gminy Stupsk z dnia 25 listopada 2011 roku.

Projekt Studium przygotowano w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, z 2003r. poz. 717 z późn. zm.[1]) w zakresie określonym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dn. 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz. 1233[2]). Celem Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk, przyjęte uchwałą nr XXIII/136/02 Rady Gminy w Stupsku z dnia 22 lutego 2002 roku sporządzone było w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. nr 15 poz. 135 z późn. zm.). Nie może zatem spełniać wszystkich wymogów aktualnie obowiązujących przepisów regulujących planowanie przestrzenne. W szczególności nie określa przeznaczenia terenów pod inwestycje w stopniu odpowiadającym zapotrzebowaniu (potrzeby w zakresie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, rekreacyjnego, usługowo-produkcyjnego, eksploatacji kopalin) oraz nie porządkuje istotnych dla planowania miejscowego informacji - zgodnie z obecnymi wymogami ustawowymi.

Niniejszy projekt nawiązuje do Studium uchwalonego w 2002 roku dostosowując jego ustalenia do aktualnych uwarunkowań rozwoju jak również aktualnych przepisów regulujących gospodarkę przestrzenną. Projekt zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk* składa się z dwóch części:

część I - „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" wynikające z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

część II - „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" określające:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,

[1] Wersja ustawy obowiązująca w czasie 2 zmiany studium opublikowana w Dz. U. z 2023 r.,poz. 977
[2] Wersja rozporządzenia obowiązująca w czasie 2 zmiany studium opublikowana w Dz. U. z 2021 r., poz. 2405

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych,
- obszary przestrzeni publicznej,
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary wymagające rekultywacji,
- granice terenów zamkniętych.

W warunkach gminy Stupsk nie zachodzi potrzeba określania obszarów uzdrowisk, obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej.

Integralną część Studium stanowią załączniki graficzne w skali 1:10 000 wykonane na kopii mapy topograficznej pochodzącej z zasobów państwowego ośrodka dokumentacji geodezyjno-kartograficznej:

- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Część tekstowa Studium stanowi załącznik nr 1, rysunek w skali 1:10 000 - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego załącznik nr 2, rysunek w skali 1:10 000 - Kierunki zagospodarowania przestrzennego załącznik nr 3, zaś rozstrzygnięcie Rady Gminy o sposobie rozpatrzenie uwag do projektu Studium stanowi załącznik nr 4 do Uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia zmiany Studium.

W ramach prac nad Studium wykonano „Opracowanie ekofizjograficzne" zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 1232[3]) oraz prognozę oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 1235[4]).

Zmiana studium uchwalona w 2023 r. wprowadza korekty w załączniku graficznym "Kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz w rozdziałach 4., 14.2 i 15 części I Uwarunkowania oraz rozdziale 6.2 i 18 części II Kierunki. Pozostała treść studium w granicach zmiany studium pozostaje bez zmian.

I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina Stupsk, o powierzchni 11.804 ha, położona jest na obszarze Północnego Mazowsza, na terenie Ziemi Zawkrzeńskiej, która to stanowi zachodnią część Wysoczyzny Ciechanowskiej. Gmina Stupsk leży w środkowo-wschodniej części powiatu mławskiego, na trasie Mława-Ciechanów. Graniczy z gminami: od północy z gminą Szydłowo, od wschodu z gminą Grudusk, od południa z gminami Regimin i Strzegowo, od zachodu z gminą Wiśniewo.

W strukturze użytkowania gruntów użytki rolne zajmują ok. 81%, lasy i zadrzewienia -ok. 13%. Rolnictwo jest zatem dominującą funkcją rozwoju gminy.

W strukturze osadniczej występuje 25 sołectw o bardzo zróżnicowanej liczbie ludności. Do największych pod względem zaludnienia należą: Konopki - 780 mieszkańców, Stupsk - 769, Wyszyny Kościelne - 517, Dąbek - 459, Strzałkowo - 437 mieszkańców. Sieć osadnicza gminy pod względem zaludnienia jest rozdrobniona, około 72%

[3] Wersja ustawy obowiązująca w czasie 2 zmiany studium opublikowana w Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.
[4] Wersja ustawy obowiązująca w czasie 2 zmiany studium opublikowana w Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.

jednostek osadniczych, to miejscowości małe o zaludnieniu do 200 osób, gdzie zamieszkuje 51% mieszkańców gminy.

Tabela 1 Rozmieszczenie przestrzenne ludności (wg danych Urzędu Gminy - 30.09.2013r.)

Lp.	Miejscowość (sołectwo)	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia (os/km^2)
1.	Bolewo	131	28,2
2.	Budy Bolewskie	47	34,6
3.	Dąbek	459	38,7
4.	Dunaj	273	31,0
5.	Jeże	79	19,9
6.	Konopki	780	227,4
7.	Krośnice	176	32,3
8.	Morawy	190	91,3
9.	Olszewo-Bołąki	38	10,3
10.	Olszewo-Borzymy	79	37,4
11.	Olszewo-Grzymki	52	20,1
12.	Pieńpole	8	3,0
13.	Rosochy	111	55,5
14.	Strzałkowo	437	41,0
15.	Stupsk	769	72,8
16.	Sułkowo-Kolonia	37	14,9
17.	Wola- Kolonia	149	42,3
18.	Wola Szydłowska	117	32,5
19.	Wyszyny Kościelne	517	46,7
20.	Zdroje	293	51,4
21.	Żmijewo-Gaje	40	10,6
22.	Żmijewo Kościelne	33	18,2
23.	Żmijewo-Kuce	78	17,1
24.	Żmijewo-Ponki	45	14,3
25.	Żmijewo-Trojany	59	24,7
Ogółem		**4 997**	**42,4**

Miejscowość Stupsk pełni rolę głównego ośrodka obsługi ludności gminy. Zlokalizowane są tu usługi administracji, oświaty, wychowania przedszkolnego, handlu. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i usługowa. Nieliczna zabudowa zagrodowa związana z gospodarstwami rolnymi znajduje się wśród zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Poza ośrodkiem gminnym stosunkowo dużo terenów zabudowanych występuje w miejscowości Konopki Dąbek i Wyszyny Kościelne. Zlokalizowane tu

placówki usługowe (oświaty, ochrony zdrowia, handlu) obsługują również mieszkańców z okolicznych miejscowości.

Na terenie gminy dominuje rozproszona zabudowa zagrodowa. W większości wsi występuje zabudowa zagrodowa z zabudową mieszkaniową jednorodzinną zlokalizowana najczęściej wzdłuż głównych dróg. Zmiany zachodzące w rolnictwie spowodowały, że część obiektów gospodarczych w siedliskach rolniczych (m.in. stodoły, budynki inwentarskie) przestały pełnić swoją funkcję i często adaptowane są na inne cele np. mieszkaniowe, usługowe.

Istniejący układ komunikacyjny, który tworzy droga wojewódzka nr 615 oraz sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewnia dogodne połączenia wewnątrz gminy jak i z terenami otaczającymi. Wszystkie sołectwa mają możliwość korzystania z wodociągu sieciowego.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych zapewniają plany zagospodarowania przestrzennego. Opracowany dla całego obszaru gminy Stupsk Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała Nr XVI/110/04 Rady Gminy w Stupsku z dnia 29 października 2004r.) - obowiązuje dotychczas.

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje zwarte kompleksy terenu określając funkcje terenów, zasady zabudowy i ich zagospodarowania z uwzględnieniem cennych walorów przyrodniczych i kulturowych. Stanowi zatem formalną podstawę kształtowania ładu przestrzennego.

Funkcje terenów określone w obowiązującym planie miejscowym przyjmuje się jako jedno z podstawowych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy w opracowywanym studium.

3. Stan środowiska przyrodniczego

3.1 Ukształtowanie powierzchni

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego gmina Stupsk położona jest na Nizinie Północno mazowieckiej, która składa się z płaskich i falistych równin rozciętych dolinami rzek, między innymi Narwi i Wkry. Cechą charakterystyczną niziny jest pasowość. Rzeźba tego terenu została ukształtowana pod wpływem działalności lądolodu środkowopolskiego głównie w stadiale Warty, Wkry i Mławy. Zmienność zasięgu lądolodu w poszczególnych stadiałach przyczyniła się do istotnego zróżnicowania krajobrazowego północnej i południowej części niziny. Północno-wschodnią część niziny, w której położona jest gmina Stupsk zajmują Wzniesienia Mławskie, których rzeźbę terenu urozmaicają liczne wały morenowe i kemy. Jest to obszar o dość znacznym zróżnicowaniu hipsometrycznym i genetycznym form rzeźby terenu, gdzie głównym czynnikiem kształtującym rzeźbę terenu była akumulacyjno-erozyjna działalność lodowca i wód płynących sprzed czoła lodowca. W jego obrębie występują następujące jednostki geomorfologiczne:

- w północnej i północno-zachodniej części gminy - wysoczyzna morenowa wyniesiona na wysokości od około 137 m n.p.m. do około 174 m n.p.m.;
- Wysoczyzna charakteryzuje się niewielkimi deniwelacjami i nachyleniami powierzchni (w przewadze do 5%). Większe spadki występują w obrębie form wypukłych nadbudowujących obszar wysoczyzny tj. wzgórz, pagórów, kemów. Zróżnicowanie morfologiczne i krajobrazowe tego obszaru związane jest również z występowaniem płytkich dolinek pochodzenia fluwialnego i fluwialno- denudacyjnego.
- na przeważającym obszarze gminy - równina sandrowa wyniesiona na wysokości od około 125 m n.p.m. do około 143 m n.p.m.;
- Płaska powierzchnia równinna o nachyleniu w kierunku dolin rzecznych poniżej 2% związana jest z odpływem wód płynących sprzed czoła lądolodu. Pewne urozmaicenie powierzchni stanowią płytko wcięte doliny rzeczne, rozległe obniżenia terenowe, niewielkie, bezodpływowe zagłębienia oraz:
- wzgórza ozów, występujące w części północnej sandru w postaci wydłużonych południkowo wałów o wysokości względnej od kilku do kilkunastu metrów i nachyleniach zboczy zazwyczaj powyżej 5%;

- pagóry kemów, zgrupowane w południowo-wschodniej części gminy - o wysokości względnej do kilkunastu metrów i nachyleniach zboczy powyżej 5%.

3.2. Budowa geologiczna. Warunki geotechniczne

Obszar gminy Stupsk pokrywają różnorodne utwory czwartorzędowe tworzące naprzemianległe warstwy o zróżnicowanej miąższości i przestrzennym rozmieszczeniu. Powierzchnia podczwartorzędowa jest silnie urozmaicona, występują liczne obniżenia i wypiętrzenia, będące wynikiem zaburzeń glacitektonicznych oraz erozji rzecznej poszczególnych interglacjałów. Powierzchnię tę budują trzeciorzędowe mioceńskie iły z węglem brunatnym, których strop stwierdzono w archiwalnym wierceniu Konopki 1 na głębokości około 218 m. Powierzchnię gminy pokrywają czwartorzędowe utwory plejstoceńskie i holoceńskie.

Wśród utworów plejstoceńskich przeważają utwory lodowcowe o miąższości ponad 5 m reprezentowane przez: gliny, gliny piaszczyste z małym udziałem glin pylastych oraz piaski gliniaste - występujące w zwartych obszarach głównie w północnej i zachodniej części gminy; piaski różnoziarniste oraz żwiry zagęszczone - zalegające na powierzchni większymi płatami w północno-zachodniej południowo-zachodniej części gminy; piaski różnoziarniste zagęszczone, żwiry oraz gliny twardoplastyczne moreny czołowej wyspowo występujące w rejonie Wyszyn Kościelnych, Dunaja i Sułkowa Kolonii. Inną genezę mają utwory budujące ozy (piaski różnoziarniste z domieszką żwirków, zagęszczone), kemy (piaski drobno- i średnioziarniste, żwiry, zagęszczone) oraz równinę sandrową (piaski różnoziarniste, lokalnie żwiry średniozagęszczone). Są to utwory wodnolodowcowe o miąższości zazwyczaj ponad 5m, jedynie utwory sandrowe, występujące w środkowej, wschodniej i południowej części gminy są zmiennej miąższości - już od 1 m. Zarówno utwory lodowcowe jak i wodnolodowcowe cechują korzystne parametry geotechniczne dla bezpośredniego posadowienia budynków, stanowią z reguły dobre podłoże budowlane. Charakteryzują się dobrymi parametrami wytrzymałościowymi, a o ich przydatności do budownictwa decyduje poziom wód gruntowych. Nośność tych gruntów uzależniona jest od stopnia zagęszczenia/konsystencji gruntów.

Gruntami, które nie nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków ze względu na niską wytrzymałość (mały stopień zagęszczenia lub ich zbyt duże nawodnienie) są utwory holoceńskie. Są nieskonsolidowane, cechują się dużą ściśliwością i pojemnością wodną. Obszar występowania tych gruntów najczęściej znajduje się w strefie płytkiego występowania zwierciadła wód gruntowych. Należą do nich przede wszystkim utwory bagienne reprezentowane przez torfy o miąższości do 1,5 m genetycznie związane z okresem późnoglacjalnym i postglacjalnym - występujące lokalnie zwartymi płatami głównie w pasie ciągnącym się w środkowej części gminy oraz utwory aluwialno-deluwialne reprezentowane przez namuły piaszczyste, piaski drobno- i średnioziarniste, luźne oraz żwiry o miąższości zazwyczaj rzędu 1 m - 5 m budujące współczesne doliny rzeczne, obniżenia i zagłębienia

3.3 Gleby. Warunki agroekologiczne

Utwory powierzchniowe, z których wykształciły się gleby na terenie gminy Stupsk stanowią głównie piaski i gliny zwałowe strefy czołowo morenowej. Typy gleb i ich wartość użytkowa w dużym stopniu zależą od rodzaju podłoża, na którym powstały oraz powierzchniowych warunków wodnych. Na obszarze wysoczyzny dominują gleby brunatne wyługowane. Miejscowo występują gleby brunatne właściwe i czarne ziemie. Wytworzone zostały głównie z piasków: luźnych, słabogliniastych i gliniastych na podłożu piasku.

W obniżeniach lub na terenach wilgotnych występują gleby typu czarne ziemie właściwe i czarne ziemie zdegradowane, murszowo-mineralne, oraz torfowe i murszowo-torfowe. W zależności od lokalnych warunków wodnych użytkowane są jako łąki i pastwiska lub grunty orne. W dolinach rzecznych i nielicznych podmokłych obniżeniach terenu zachowały się gleby torfowe i murszowo- torfowe z gruntami organicznymi w podłożu. Są to głównie słabe jakościowo łąki. W wyższych miejscach obniżeń na glebach mineralnych lub zdegradowanych czarnych ziemiach występują użytki zielone średnie jakościowo.

Wartość użytkową gleb dla potrzeb gospodarki rolnej w sposób syntetyczny charakteryzują występujące na terenie gminy kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych i użytków zielonych. Wśród gruntów ornych dominują kompleksy 6-żytnio-ziemniaczany słaby i 7-żytni bardzo słaby, wśród użytków zielonych kompleks 3z (słabe i bardzo słabe).

Tabela 2 Kompleksy przydatności rolniczej w gminie Stupsk

Kompleks przydatności rolniczej	Udział % w pow. gruntów ornych	Rozmieszczenie
2-pszenny dobry	1,5	Niewielkie płaty w rejonie wsi Dunaj
4-żytni bardzo dobry	7,2	Większe powierzchnie w północno-zachodniej części (Wyszyny, Zdroje, Wola Kolonia)
5-żytnio-ziemniaczany dobry	28,8	Na terenie całej gminy
6-żytno-ziemniaczany słaby	35,1	Na terenie całej gminy
7-żytni bardzo słaby	20,8	Największe powierzchnie w południowej części (Dąbek, Sułkowo Kolonia, Bolewo, Budy Bolewskie, Krośnice)
8-zbożowo-pastewny mocny	1,5	Niewielki płat w rejonie wsi: Jeże
9- zbożowo-pastewny słaby	5,1	Większe płaty w rejonie wsi Grzymki, Borzymy, Bołąki

Większe powierzchnie gruntów ornych i użytków zielonych o dużej przydatności rolniczej występuje we północno-zachodniej części gminy.

Cechą charakterystyczną każdej gleby jest odczyn, który wpływa na jej właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne. Na zmiany odczynu mogą być wpływać warunki klimatyczne jak i działalność antropogeniczna. Dla gleb zwięzłych i wykorzystywanych głównie dla celów rolniczych optymalnym jest odczyn zbliżony do obojętnego (pH 6,0 - 7,2), zaś dla gleb lżejszych pH 5,1-6,0. Według raportu WIOŚ „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2006 roku" w powiecie mławskim udział użytków rolnych wykazujących odczyn bardzo kwaśny i kwaśny kształtował się na poziomie 61-80%. Na podstawie przeprowadzonych w latach 2003-2006 analiz jakości gleb, potrzeby wapnowania dotyczyły 41-60% badanych gleb w powiecie mławskiego. Na terenie powiatu, wg informacji zawartych ww. raporcie, nie występują zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Istnieją zatem warunki do produkcji żywności o wysokich parametrach jakościowych.

3.4 Stosunki wodne

Wody powierzchniowe

Gminę Stupsk charakteryzują zróżnicowane warunki hydrologiczne: stosunkowo mało wykształconych cieków wodnych występuje w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części gminy, natomiast na pozostałym obszarze charakterystyczna jest gęsta sieć cieków oraz wód stagnujących w bagnach i podmokłościach. Pod względem hydrograficznym obszar gminy znajduje się w zasięgu dwóch zlewni:

- w zlewni rzeki Łydyni położone jest ponad 90% powierzchni gminy;
  Rzeka Łydynia, lewobrzeżny dopływ rzeki Wkry o całkowitej długości 72 km i powierzchni zlewni 697,9 km2 jest osią hydrograficzną gminy Stupsk. Na jej teren wpływa w rejonie miejscowości Grzymki w km 57+650 z kierunku północno-wschodniego a następnie płynie przez wschodnią część gminy najpierw na południowy zachód, potem skręca na wschód i płynie południkowo, na blisko 2 km odcinku wzdłuż granicy z gminą Grudusk. Źródła rzeki znajdują się na Wzniesieniach Mławskich w okolicach wsi Budy Garlińskie gm. Szydłowo w zabagnionym i zatorfionym obszarze, a jej ujście w rejonie Gutarzewa gm. Sochocin na 50+700 km biegu rzeki Wkry. Szerokość doliny rzeki wynosi od poniżej 100 do ponad 1000 m. Miejscami, między innymi w dolnym odcinku, nurt rzeki jest wolniejszy, a koryto wcina się głębiej w podłoże i znacznie zwęża. Urozmaicony bieg rzeki sprawia, że jej brzegi poddawane są intensywnym procesom erozji. Zagrożony osuwiskami na terenie gminy Stupsk jest lewy brzegi rzeki, w rejonie ujścia Giedniówki.

Koryto rzeki uregulowane zostało w połowie XX wieku na długości ponad 60 km, w tym od 53 + 500 km do źródeł. Na tym odcinku szerokość dna wynosi od 1 do 3 m, głębokość od 0,2 - 1,3 m, a średni spadek podłużny rzeki 0,97%. Przeprowadzona regulacja rzeki miała duży wpływ na ograniczenie jej zdolności do samooczyszczania. Czas, jaki minął od przekształcenia naturalnego koryta sprawił, że rzeka w znacznym stopniu zdołała odzyskać cechy naturalności i obecnie, w obrębie uregulowanego koryta można obserwować: kręty przebieg nurtu, zróżnicowaną głębokość wody, podmyte brzegi oraz częściowo zacienione, osłonięte nadbrzeżną roślinnością koryto5. Przez większą część roku Łydynia płynie swoim korytem, które jest wypełnione również przy stanach niskich, natomiast przy większych przepływach płynie całą szerokością doliny. W czasie wysokich stanów wody rzeka zalewa okoliczne pola i łąki. Pewnych zmian w reżimie wodnym rzeki, polegających na wyrównywaniu niskich stanów wody oraz sterowaniu wodami powodziowymi można w przyszłości spodziewać się w związku z planowaną budową zbiornika retencyjnego na pograniczu z gminą Regimin.

Łydynia posiada dobrze rozwiniętą sieć hydrograficzną. Na całej trasie jej przepływu przez teren gminy Stupsk zasilana jest wodami, w większości prawobrzeżnych, dopływów tj. rzeki Dunajczyk, Giedniówki oraz cieków bez nazwy. Niewielki, długości niespełna 10 km lewobrzeżny dopływ Czerwienica uchodzi do Łydyni na 49+500 km biegu rzeki. Z wymienionych dopływów największy udział w zlewni Łydyni ma na terenie gminy Słupsk zlewnia rzeki Dunajczyk, której obszar źródliskowy znajduje się w rejonie miejscowości Dunaj, przy zachodniej granicy gminy.

- w zlewni rzeki Mławki znajduje się pozostały, niewielki powierzchniowo pas terenu wzdłuż zachodniej granicy gminy, z którego nadmiar wód odprowadzany jest w kierunku południowo- zachodnim za pośrednictwem bezimiennego dopływu Mławki. Na terenie gminy Słupsk znajduje się źródłowy, długości około 1 km odcinek tego cieku. Został on sztucznie połączony rowem z odcinkiem źródliskowym rzeki Dunajczyk. Lokalny dział wodny Łydyni i Mławki znajduje się w niewielkiej odległości od zachodniej granicy gminy Stupsk i przebiega południkowo kulminacjami lokalnych wzniesień.

Spośród wszystkich rzek płynących przez teren gminy Stupsk, w ramach monitoringu rzek badana jest jedynie jakość wód rzeki Łydyni, która ma znaczenie z punktu widzenia ochrony środowiska oraz dla gospodarki województwa. Program badań realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska jest zgodny z zatwierdzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2010-2012". W 2011 roku jakość wód badana była miedzy innymi w odniesieniu do jednolitych części wód związanych z rzeką Łydynią. Szczegółowe wyniki klasyfikacji wskaźników i elementów jakości wód w punktach pomiarowo- kontrolnych (również i w jednolitej części wód powierzchniowych) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Jakość wód rzeki Łydyni w 2011 roku

Nazwa	**ocenianej jednolitej części wód**	**Łydynia od źródeł do Pławnicy**	**Łydynia od Pławnicy do ujścia**
	punktu pomiarowo-kontrolnego	Łydynia - Kargoszyn	Łydynia - Gutarzewo
Klasyfikacja wskaźników i elementów	klasa elementów biologicznych	II	III
	klasa elementów hydromorfologicznych	I	I
	klasa elementów fizykochemicznych	II	poniżej stanu dobrego

[5] Wiesław Wiśniewolski, Adam Gierej, Regulacja rzek a ichtiofauna - Skutki i środki zaradcze, Instytut Rybactwa Śródlądowego im. St. Sakowicza. Zakład Rybactwa Rzecznego w Żabieńcu, Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Ciechanowie (http://www.pzw.org.pl/pliki/prezentacje/1395/cms/szablony/11205/ pliki/013_

	klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	bd	bd
Stan ekologiczny		dobry	umiarkowany

W wyniku klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizyko-chemicznych określony został stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Kargoszynie gm. Ciechanów - jako dobry, a w Gutarzewie gm. Sochocin - jako umiarkowany. Sposób klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Wody podziemne

Obszar gminy Stupsk charakteryzuje się zmiennymi, w większości korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Wody podziemne występują w utworach trzeciorzędowych (mioceńskich piaskach kwarcowych i oligoceńskich morskich piaskach glaukonitowych) oraz utworach czwartorzędowych. Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę mają czwartorzędowe poziomy wodonośne. Pierwszy, najpłytszy poziom wód gruntowych dość zasobny, stanowił w przeszłości źródło wody dla licznych studni kopanych. Obecnie, w związku z sukcesywnym wodociągowaniem gminy oraz możliwością występowania zanieczyszczeń bakteriologicznych, poziom ten tylko sporadycznie wykorzystywany jest na potrzeby bytowo-gospodarcze. Niedostateczna izolacja warstwy od powierzchni terenu lub jej brak oraz zbyt mała wydajność ujęć (zwłaszcza w okresie suszy) obniżają wartość użytkową wód tego poziomu. Znaczny udział obszarów o słabej izolacyjności gruntowej warstw wodonośnych występuje w:

- zachodniej i środkowej części gminy w rejonach wsi: Dunaj i Strzałkowo,
- części wschodniej gminy, w pasie Grzymki-Żmijewo Kuce oraz w rejonie wsi Krośnice.

Większość istniejących na terenie gminy Stupsk studni głębinowych ujmuje wodę z głębszych czwartorzędowych poziomów wodonośnych. Poziomy te występują w międzymorenowych warstwach piaszczysto-żwirowych w interwale głębokości: 20 - 30 m p.p.t. (II poziom), 60 - 110 m p.p.t. (III poziom) oraz powyżej 120 m p.p.t (IV poziom). Nawiercone zwierciadło wody występuje na zmiennej głębokości i jest pod ciśnieniem hydrostatycznym, stabilizując się w większości blisko powierzchni terenu (2 - 4 m p.p.t.). Woda z głębszych warstw wodonośnych stanowiących podstawę wodociągów zbiorowych, charakteryzuje się wysoką zawartością związków żelaza i manganu, co wymusza budowę stacji uzdatniania wody przy hydroforniach.

W 2012 r. Państwowy Instytut Geologiczny wykonał badania wód podziemnych w 92 punktach województwa mazowieckiego, w tym w 6 punktach badawczych zlokalizowanych w jednolitej części wód JCWPd Nr 48 obejmującej północno-zachodni obszar województwa mazowieckiego, między innymi obszar gminy Stupsk. Dwa punkty charakteryzowały się swobodnym zwierciadłem wody, pozostałe punkty - napiętym zwierciadłem wody. Do wód niezadowalającej jakości zaliczono jedynie 1 punkt ujmujący wodę w południowej części JCWPd, gdzie stwierdzono występowanie potasu w IV klasie jakości. Woda w pozostałych przebadanych punktach charakteryzowała się stężeniami wskaźników w granicach określonych dla wód III lub II klasy. W ramach monitoringu krajowego na terenie gminy Stupsk nie ma punktów badawczych jakości wód podziemnych, natomiast jest jeden w powiecie mławskim, w mieście Mława. W badanym otworze występują wody o napiętym zwierciadle i głębokości stropu warstwy wodonośnej 37,4 m. Stężenia badanych wskaźników pozwoliły na zakwalifikowanie tych wód do wód dobrej jakości (II klasy) - podobnie jak w ocenie końcowej JCWPd Nr 48.

3.5 Surowce mineralne

Występowanie surowców na obszarze gminy Stupsk związane jest z przypowierzchniowymi utworami czwartorzędowymi, obok dość dobrze przemytych piasków i żwirów występują partie pyłowe i zaglinione oraz gliny zwałowe. Nie występują surowce, które mogłyby stanowić bazę surowcową na skalę przemysłową. Lokalne znaczenie posiadają:

- piaski różnoziarniste i żwiry wodnolodowcowe stanowiące miejscami surowiec dobrej jakości dla potrzeb budownictwa,
- piaski ze żwirem lodowcowe stwarzające możliwość wykorzystania jako surowiec do wyrobów cementowych, betonowych i budownictwa drogowego.

Ze względu na dużą zmienność tych utworów nie należy spodziewać się dużych złóż piasków i żwirów jednolicie wykształconych, możliwe jest natomiast wykorzystanie tych surowców na potrzeby lokalne, na cele budownictwa i drogownictwa.

Na terenie gminy Stupsk występują trzy udokumentowane złoża surowców okruchowych, w tym złoże piasków i żwirów Stupsk o powierzchni 0,6 ha oraz złoża piasków (piaski skaleniowo-kwarcowe): Wola Szydłowska o powierzchni 11,11 ha i Wola Kolonia o powierzchni 10,33 ha. Eksploatacja surowców prowadzona jest jedynie w obrębie złoża Wola Szydłowska, w obrębie złoża Stupsk eksploatacja została zaniechana (na części wyeksploatowanej złoża znajduje się zrekultywowane składowisko odpadów).

Wyznaczone w oparciu o Mapę Geologiczną Polski oraz sprawozdania z badań geologiczno- poszukiwawczych złóż kruszywa naturalnego (w roku 1969 i 1985) w północnej części gminy (rejon miejscowości Wola Szydłowska), w części zachodniej (w pasie na zachód od miejscowości Wyszyny, Zdroje, Dąbek) oraz w środkowej części gminy Stupsk (między Stupskiem i Strzałkowem) obszary prognostyczne występowania surowców mineralnych, wymagają potwierdzenia badaniami geologicznymi. Według klasyfikacji sozologicznej obszary te oraz udokumentowane złoża nie są kolizyjne z ochroną środowiska.

Pozostaje otwarty problem perspektyw surowcowych w utworach starszych, zwłaszcza w kontekście planowanych prac poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego wraz z wierceniem otworów poszukiwawczych o głębokości powyżej 1000 m.

3.6 Warunki klimatyczne

Teren całego powiatu mławskiego należy do Mazowiecko-Podlaskiego regionu klimatycznego charakteryzującego się znaczną różnorodnością stanów pogody, co jest związane z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Ogólnie klimat na terenie gminy Stupsk można uznać za dość ciepły:

- średnia roczna temperatura wynosi 7-8oC,
- średnia temperatura najzimniejszego miesiąca w roku - stycznia wynosi -2,8oC, natomiast najcieplejszego lipca - około 17,3oC.
- występuje od 32 do 35 dni letnich i od 30 do 50 dni mroźnych (przymrozki pojawiają się zwykle około połowy października, a zanikają około połowy kwietnia).
- okres wegetacyjny charakteryzuje się niedoborem opadów i trwa około 200 dni rozpoczynając się w pierwszej dekadzie kwietnia a kończąc w ostatniej dekadzie października.

Na analizowanym obszarze dominują wiatry z kierunków zachodnich (16,4%) oraz południowo- zachodnich (15,3%). Większość stanowią wiatry słabe i bardzo słabe. Średnia prędkość wiatru w ciągu roku waha się w zakresie 3,8-5,5 m/s. W około 16% wszystkich obserwacji anemometrycznych obserwuje się zjawisko cisz atmosferycznych, najczęściej w miesiącach letnich i jesienią. Większą prędkością wiatru cechują się miesiące późnojesienne, zimowe i wiosenne (listopad - maj).

Zaprezentowane dane dotyczące warunków klimatycznych są średnimi i ulegają znacznej modyfikacji w zależności od warunków fizjograficznych. Dla kształtowania lokalnych warunków duże znaczenie ma wymiana energii między podłożem a atmosferą, zależna przede wszystkim od rodzaju i budowy podłoża, ekspozycji powierzchni, jej pokrycia, w tym udziału terenów leśnych. Drzewostan jest głównym elementem przyczyniającym się do łagodzenia dobowych ekstremów temperatury, wpływa na ograniczenie siły wiatru oraz wzrost częstości występowania cisz. W ciągu doby na obszarach leśnych notuje się wyrównany przebieg wilgotności w porównaniu do dużego zróżnicowania na terenach bezleśnych. Stałą cechą terenów leśnych są wyższe wartości wilgotności powietrza.

Na terenie gminy Stupsk dobrymi warunkami termicznymi charakteryzują się tereny pokryte utworami piaszczystymi położone głównie w jej części północnej. Są one dostatecznie przewietrzane i charakteryzują się występowaniem wód gruntowych poniżej 2 m p.p.t. Zdecydowanie najlepsze warunki termiczne panują w rejonie wsi Wyszyny Kościelne, Zdroje, Strzałkowo i Borzymy na obszarach pokrytych utworami bardziej zwięzłymi, które są mniej narażone na wahania temperatury powietrza w warstwie przygruntowej.

W gminie Stupsk jest stosunkowo duży udział terenów o niekorzystnych warunkach klimatycznych. Są to tereny podmokłe z wodami przypowierzchniowymi zalegającymi na głębokości do 1 m p.p.t. zajęte głównie przez użytki zielone. Należy do nich dolina rzeki Łydyni oraz rozległe obszary położone na południowy zachód od Konopek oraz między Dunajem a Stupskiem. Tereny te charakteryzuje częste występowanie przymrozków, narażone są również na wysokie dobowe amplitudy temperatur latem w dniach pogodnych oraz spadki temperatur zimą. Czasowe pogorszenie warunków termicznych charakteryzuje natomiast tereny, gdzie wody przypowierzchniowe okresowo zalegają na niewielkiej głębokości (do 2 m p.p.t.). Koncentrują się one w sąsiedztwie łąk i pastwisk w rejonie wsi: Dąbek, Dunaj, Strzałkowo i Żmijewo oraz we wschodniej części gminy Stupsk.

Przedstawione warunki klimatyczne zależne są również od sposobu/intensywności zabudowy terenu oraz stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Przy obecnym zagospodarowaniu tło zanieczyszczeń kształtują głównie lokalne kotłownie i paleniska domowe oraz emisja niezorganizowana z podłoża zwłaszcza w okresie prac polowych i eksploatacji kruszywa. Do źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza o ograniczonym zasięgu należą środki transportu, które emitują do powietrza wiele substancji oraz obiekty specjalistycznej produkcji zwierzęcej, które są źródłem niezorganizowanych emisji odorów, zanieczyszczeń bakteriologicznych, pyłów i związków azotu.

3.7 Szata roślinna

Na koniec 2012 roku tereny lasów i zadrzewień zajmowały na obszarze gminy Stupsk 1586,6 ha. Wskaźnik lesistości gminy wyniósł 13,4% i był on niższy zarówno od wskaźnika lesistości dla powiatu mławskiego - 19,5% jak i województwa mazowieckiego - 22,9%. Większe zwarte kompleksy lasów występują głównie w południowej części gminy, w rejonie wsi Dunaj, Bolewo, Żmijewo Ponki. W części północnej gminy fragmenty większych kompleksów położone są na północny wschód od Wyszyn Kościelnych oraz na północ od wsi Jeże. Część środkowa gminy o płasko równinnej rzeźbie terenu i niewielkich deniwelacjach stanowi obszar praktycznie bezleśny.

W strukturze władania dominują lasy prywatne (858 ha), które obejmują rozdrobnione zalesienia oraz fragmenty większych kompleksów, w sąsiedztwie których występują najuboższe kompleksy glebowe. Około 46% gruntów leśnych tj. 728,6 ha stanowi własność Skarbu Państwa. Są w zarządzie Nadleśnictwa Ciechanów (74,7% lasów państwowych) i Nadleśnictwa Dwukoły (25,3%) należących do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Największy udział lasów w powierzchni ogółem (powyżej 20%) występuje w rejonie wsi:

- Sułkowo Kolonia (20,1%),
- Krośnice (21,1%),
- Bolewo (26,7%).
- Żmijewo Ponki (26,7%),
- Żmijewo Gaje (28,4%),
- Dunaj (29,7%),
- Pieńpole (61,(%),

natomiast minimalny udział lasów (poniżej 5%) charakteryzuje poniższe wsie:

- Borzymy (0,7%),
- Strzałkowo (1,6%),
- Zdroje (2,2%),
- Żmijewo Trojany (2,2%),
- Grzymki (2,8%),
- Żmijewo Kościelne (2,9%),
- Stupsk (3,7%),
- Dąbek (4,8%).

- Wola Kolonia (2,4%),

Zarówno lasy państwowe, jak i prywatne zagospodarowane są w większości jako lasy produkcyjne i mają drzewostan pochodzący ze sztucznych nasadzeń i odnowień. Z gatunków lasotwórczych największy udział ma sosna wprowadzona na większość typów siedlisk. Na terenie obecnych kompleksów leśnych dominuje powierzchniowo ubogie siedlisko boru świeżego, gdzie mikroklimat wnętrza lasu sprzyja jego rekreacyjnemu wykorzystaniu. Występuje przeważnie na ubogich glebach brunatnych lub bielicowych, wytworzonych z piasków luźnych z cienką warstwą piasku słabogliniastego lub z piasków luźnych całkowitych. Na stosunkowo małych powierzchniach występują lasy innych typów siedliskowych: bory mieszane świeże (w kompleksie leśnym w rejonie Strzałkowa i Bolewa), lasy mieszane i lasy wilgotne (w rejonie Wyszyn Kościelnych) oraz olsy i olsy jesionowe. Mimo, iż udział lasów wilgotnych na siedlisku olsowym jest niewielki, lasy te odgrywają istotną rolę jako ostoje zwierzyny w ciągach dolinowych powiązań faunistycznych oraz stanowią cenny składnik krajobrazu. Pełnią funkcję wodochronną poprzez regulację spływów powierzchniowych wód i ich retencjonowanie. Ze względu na podmokłe podłoże, niekorzystne warunki mikroklimatyczne oraz niską odporność roślinności i podłoża, należy je wykluczyć z rekreacyjnego użytkowania.

Poza lasami i zadrzewieniami na szatę roślinną gminy Stupsk składają się głównie agrocenozy gruntów ornych i pastwisk, nieużytki, zieleń urządzona oraz zieleń towarzysząca terenom zabudowanym. Ważne urozmaicenie dla środowiska przyrodniczego stanowią półnaturalne zbiorowiska łąkowe i bagienne występujące wzdłuż cieków i bezodpływowych zagłębieniach oraz śródpolne kępy zakrzewień i zadrzewień, szpalery drzew przydrożnych.

3.8 Przyrodnicze obszary i obiekty chronione

Na terenie gminy Stupsk znajdują się obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są to tereny cenne ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, należące do obszarów chronionego krajobrazu, które na terenie gminy zajmują 2 690,9 ha co stanowi około 22,8% jej powierzchni (w powiecie mławskim obszary chronione zajmują 59 378,2 ha co stanowi około 50,2% powierzchni powiatu). Na terenie gminy Stupsk znajdują się też liczne pomniki przyrody.

- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu

  Południowa część gminy Stupsk położona jest w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. W całości w obszarze położone są obręby geodezyjne: Sułkowo Kolonia, Budy Bolewskie i Pieńpole, natomiast w części - obręby geodezyjne: Dunaj, Strzałkowo, Bolewo, Konopki i Krośnice (od 10,3% powierzchni obrębu Konopki do 96,3% pow. obrębu Bolewo). Obszar ten zajmuje powierzchnię 2 249,1 ha, co stanowi 19,1% powierzchni gminy. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 24 z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 91 z 2005 r. poz. 2456) ze zmianami:
  - rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 12 z dnia 3 kwietnia 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 67 z 2007 r. poz. 1527);
  - Uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r. poz. 2486);
- **Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu**

  Do Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy niewielki wschodni fragment gminy Stupsk. Są to części obrębu geodezyjnego Konopki (5,3% powierzchni obrębu) oraz obrębu Krośnice (77,6% pow. obrębu). Obszar ten zajmuje powierzchnię 441,79 ha, co stanowi 3,7% powierzchni gminy. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 21 z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 91 z 2005 r. poz. 2453) z późn. zmianami - Uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa

Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r. poz. 2486);

- Pomniki przyrody

Na terenie gminy Stupsk jest 9 pomników przyrody, którymi są okazałych rozmiarów drzewa oraz głaz narzutowy. Szczególnym celem ich ochrony jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych poprzez ich ochronę w granicach lokalizacji. Wszystkie pomniki przyrody mają dużą wartość przyrodniczą oraz są znaczącymi elementami krajobrazu.

Tabela 4 Pomniki przyrody na terenie gminy Stupsk - zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Maz. nr 38 z dn. 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 poz. 5336)

Lp.	**Lokalizacja** Miejscowość/nr działki		**Obiekt poddany ochronie**	**Charakterystyka chronionego obiektu**		
				Nazwa gatunkowa	Obwód (cm)	Wysokość (m)
1.	Dąbek	działka nr ewidencyjny 695, teren parku zabytkowego, północno- wschodni skraj, aleja grabowa	drzewo	topola biała	537	25
2.	Wyszyny Kościelne	działka nr ewidencyjny 81/3	głaz narzutowy	-	690	1,65
3.	Żmijewo - Gaje	działka ner ewidencyjny 93	drzewo	dąb szypułkowy	396	20

Tabela 5 Pomniki przyrody na terenie gminy Stupsk - zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 39 z dnia 18 sierpnia 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 poz. 5337)

Lp.	**Lokalizacja Miejscowość/nr działki**		**Obiekt poddany ochronie**	**Charakterystyka chronionego obiektu**		
				Nazwa gatunkowa	Obwód (cm)	Wysokość (m)
4.	Dąbek	działka nr ewidencyjny 695, teren parku zabytkowego	grupa drzew (2 sztuki)	modrzew europejski	225; 316	20; 22
5.	Dąbek	działka nr ewidencyjny 695, teren parku zabytkowego część wschodnia	grupa drzew (9 sztuk)[x)]	dąb szypułkowy	230 - 303	16-18
6.	Dąbek	działka nr ewidencyjny 695, teren parku zabytkowego - przed frontem pałacu - dworu	drzewo	dąb czerwony	330	14
7.	Pieńpole	działka nr ewidencyjny 14	drzewo	lipa drobnolistna	370	20
8.	Strzałkowo	działka nr ewidencyjny 64/5	grupa drzew	jesion wyniosły	386	22
				dąb szypułkowy	318	20
9.	Wyszyny Kościelne	działka nr ewidencyjny 476, Szkoła Podstawowa, teren parku wiejskiego po lewej stronie drogi wjazdowej ze strony wsi, w części centralnej parku	grupa drzew (2 sztuki)	lipa drobnolistna	345; 262	19

[x)] - drzewa tworzą krąg

Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzew. W ramach czynnej ochrony istnieje możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew - w stosunku do tworów przyrody żywej oraz dokonywania zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu - w stosunku do tworów przyrody nieożywionej.

Oprócz pomników przyrody na uwagę i ochronę zasługują skupiska zieleni wysokiej, wśród nich: starodrzew parków/pozostałości parków podworskich (w Woli Szydłowskiej, Dąbku, Morawach, Stupsku, Strzałkowie, Krośnicach i Wyszynach Kościelnych), szpalery drzew przydrożnych, zieleń towarzysząca cmentarzom i obiektom sakralnym oraz zadrzewienia śródpolne. Tereny te stanowią ważne ogniwo w systemie powiązań przyrodniczych (korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym), którego funkcjonowanie umożliwia rozprzestrzenianie się gatunków, a także swobodną migrację zwierząt wędrownych.

4. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Stupsk odznacza się stosunkowo wysokim udziałem użytków rolnych (ok. 81%), wobec średniego w powiecie mławskim - ok. 67% oraz stosunkowo niskim udziałem gruntów pod lasami i zadrzewieniami - 13,4% (powiat mławski - 19,5%).

Struktura użytkowania gruntów wskazuje na dominującą rolę produkcji rolnej w strukturze gospodarczej gminy. Wykorzystanie gruntów na cele rolnicze jest zróżnicowane przestrzennie. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów poszczególnych sołectw wynosi od ok. 35% we wsi Pieńpole do ok. 94% we wsi Borzymy, co wynika głównie z rozmieszczenia terenów leśnych.

Według danych GUS 2005r tereny użytkowane rolniczo zajmują 9583 ha, co stanowi ok.81,1 % ogólnej powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

Tabela 6 Struktura użytków rolnych

Wyszczególnienie	Powierzchnia ha	Struktura %
grunty orne	6534	68,2
sady	17	0,2
łąki	1805	18,8
pastwiska	1227	12,8
Użytki rolne razem	**9583**	**100,0**

Dane GUS,2005r.

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne 68,2% użytków rolnych .W poszczególnych sołectwach udział gruntów ornych w użytkach rolnych jest zróżnicowany zależny głównie od ilości trwałych użytków zielonych. W sołectwach Pieńpole, Sułkowo Kolonia, Wola Kolonia, Wola szydłowska, Wyszyny Kościelne, Żmijewo Kościelne ok. 80% użytków rolnych stanowią grunty orne

W gminie Stupsk udział trwałych użytków zielonych w powierzchni użytków rolnych wynosi ok. 31,6% i jest niższy niż średnio w powiecie mławskim - ok.35%. Udział łąk i pastwisk jest zróżnicowany w układzie przestrzennym gminy od ok. 4,0% we wsi Pieńpole do ok. 41% we wsi Borzymy. Największe kompleksy użytków zielonych (powyżej 35% użytków rolnych) występują w sołectwach - Jeże, Konopki, Krośnice, Stupsk, natomiast najmniej (poniżej 20%) w sołectwach - Sułkowo Kolonia, Wola Kolonia, Wola Szydłowska, Wyszyny Kościelne, Żmijewo Kościelne.

Udział sadów w strukturze użytków rolnych wysoki 0,2%, wobec 0,2% średnio w powiecie mławskim. Są to głównie sady przydomowe nie mające większego znaczenia w towarowej produkcji sadowniczej.

Zintegrowany wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej obliczony przez IUNG Puławy dla gm. Stupsk wynosi 51,6 punktów (w skali 100-punktowej), wobec wskaźnika najwyższego występującego w gminach powiatu

mławskiego - 58,7 punktów gm. Wiśniewo. Miernikiem przydatności rolniczej gruntów jest również klasyfikacja bonitacyjna.

Strukturę jakości gleb wg klas bonitacyjnych przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 7 Struktura jakości gleb wg klas bonitacyjnych

Grunty orne i sady			Użytki zielone		
Klasa bonitacyjna	Powierzchnia (ha)	Udział % w pow. gruntów ornych	Klasa bonitacyjna	Powierzchnia (ha)	Udział % w pow. użyt.. zielonych
I - II	-	-	I-II	-	-
Ilia	22	0,3	III	43	1,7
Illb	163	2,3			
IV a	778	11,1	IV	1648	67,0
IV b	1959	28,0			
V	2431	34,7	V	712	28,9
VI	1529	21,9	VI	55	2,2
VIz	118	1,7		4	0,2

Gmina Stupsk charakteryzuje się glebami słabymi jakościowo. Grunty orne dobre i średnie jakościowo zaliczane do klas III-IV stanowią ok. 42% ogółu gruntów ornych. W układzie przestrzennym gminy najkorzystniejsza dla rolnictwa struktura gruntów ornych (duże płaty gleb kl. III-IV) występuje we północno-zachodniej części gminy (Wyszyny Kościelne, Zdroje, Dunaj, Dąbek) oraz północno - wschodniej (Żmijewo Trojany, Grzymki).

Grunty orne słabe jakościowo kl. V-VI stanowią ok. 58,0% i dominują w południowej części gminy (Sułkowo Kolonia, Bolewo, Budy Bolewskie, Rosochy, Konopki, Morawy).

Struktura użytków zielonych wg klas bonitacyjnych odznacza się przewagą łąk i pastwisk średnich jakościowo - ok. 69% to kl. III i IV. Użytki zielone słabe jakościowo (przewaga kl. V i VI) występują w dużym rozdrobnieniu.

Przestrzenne zróżnicowanie jakości terenów użytkowanych rolniczo wskazuje, że koncentracja terenów najbardziej przydatnych dla produkcji rolnej występuje w północnej i zachodniej części gminy, natomiast na pozostałym obszarze skupione są grunty słabe i bardzo słabe jakościowo.

Grunty rolne podlegające ochronie przed zmianą rolniczego użytkowania na cele nierolnicze zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Tekst jednolity - Dz.U. z 2013 r., poz. 1205[6]) obejmują: gleby zaliczane do I-III klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy występuje tylko 228 ha gruntów III klasy bonitacyjnej, w tym 43 ha użytków zielonych .

Dominującą formą własności jest sektor gospodarki indywidualnej, do którego należy ok. ~~90%~~ 97% użytków rolnych w gminie.

Według danych ze spisu rolnego 2010r. na obszarze gminy było 609 gospodarstw rolnych, w tym 528 o powierzchni powyżej 1 ha. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa wynosiła w gminie 16,15 ha (w tym 14,03 ha użytków rolnych) i była wyższa w porównaniu do wartości powiatu mławskiego - 15,01 ha, w tym 12,87 ha użytków rolnych.

Według danych ze spisu rolnego 2020 r. na obszarze gminy było 515 gospodarstw rolnych, w tym 510 o powierzchni powyżej 1 ha. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa wynosiła w gminie 18,24 ha (w tym 15,98 ha użytków rolnych) i była niższa w porównaniu do wartości powiatu mławskiego – 19,98 ha, w tym 17,48 ha użytków rolnych.

Strukturę obszarową gospodarstw rolnych w gm. Stupska wg danych spisu rolnego ~~2010r.~~2020 r. przedstawia poniższe zestawienie:

[6] Wersja ustawy obowiązująca w czasie 2 zmiany studium opublikowana w Dz. U. z 2022 r., poz. 2409

Tabela 8 Struktura obszarowa gospodarstw wolnych w gm. Stupsk wg danych spisu rolnego ~~2010r~~ 2020 r

Grupy obszarowe gospodarstw	Liczba gospodarstw	Struktura %
Do 1 ha	~~80~~ 5	~~13,1~~ 1
1-5 ha	~~139~~ 137	~~22,8~~ 27
5-10 ha	~~97~~ 98	~~16,0~~ 19
10-15 ha	~~100 77~~	~~16,4~~ 15
15 i więcej ha	~~193~~ 198	~~31,7~~ 38
Razem	**~~609~~ 515**	**100,0**

Powyższe dane wskazują, że na obszarze gminy przeważają gospodarstwa ~~średnie i małe w grupach obszarowych do~~ o powierzchni powyżej 10ha, które stanowią ok. ~~62~~53% ogółu gospodarstw (powiat ok. ~~51%~~50%).

Zmiany w strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych o powierzchni przekraczającej 1 ha w latach 1996 - ~~2010~~ 2020 przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 9 Zmiany w strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych o powierzchni przekraczającej 1 ha w latach 1996 - ~~2010~~2020

Grupy obszarowe gospodarstw	1996r.		2002r.		2010r.		2020r.	
	Liczba gospodarstw	**Struktura %**	**Liczba gospodarstw**	**Struktura %**	**Liczba gospodarstw**	**Struktura %**	**Liczba gospodarstw**	**Struktura %**
1 -5ha	120	19,4	154	26,4	139	26,3	137	26,9
5 -10 ha	157	25,4	124	21,2	97	18,3	98	19,2
10-15 ha	134	21,6	107	18,3	100	18,9	77	15,1
15 ha i więcej	208	33,6	199	34,1	193	36,5	198	38,8
Razem	**619**	**100,0**	**584**	**100,0**	**529**	**100,0**	**510**	**100,0**

W porównaniu do danych spisu rolnego 1996 r. na terenie gminy liczba indywidualnych gospodarstw (o powierzchni powyżej 1 ha) zmniejszyła się z 619 w 1988 r. do ~~529 w 2010 r..~~ 510 w 2020 r. Powyższe dane wskazują na wzrost udziału gospodarstw małych obszarowo o powierzchni 1-5 ha z ok. 19,4% w 1996r. do ok. ~~26,3% w 2010 r~~ 26,9% w 2020 r. oraz wzrostu udziału gospodarstw w grupach obszarowych 15 ha i więcej.

Na terenie gm. Stupsk w produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż, które zajmują ok. ~~87%~~ 76% powierzchni zasiewów (wg spisu rolnego ~~2010r.~~2020r.) W grupie roślin zbożowych przeważa uprawa żyta i mieszanek zbożowych. Pod uprawę ziemniaków przeznaczane jest tylko ok. ~~3%~~ 0,8% pow. zasiewów (ok. ~~150ha~~ 47 ha).

W produkcji zwierzęcej przeważa chów bydła i trzody chlewnej. Stan pogłowia zwierząt gospodarskich wg spisu rolnego ~~2010r~~ 2020r. przedstawiał się następująco:

- bydło ogółem - ~~6,2~~ 6,8 tys. szt., w tym krowy - ~~3,3~~ 3,5 tys. szt.
- trzoda chlewna - ~~4,9~~ 5,7 tys. szt.
- drób - ~~69,5~~ 497,5 tys. szt.

Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła: bydło - ~~64,4~~ 82,6 szt. (powiat mławski - ~~56,0~~ 75 szt.), trzoda chlewna - ~~51,2~~ 69,2 szt. (powiat - ~~62,7~~ 74,8 szt.). Wielkości te świadczą o wyższym poziomie produkcji

zwierzęcej, szczególnie w zakresie chowu bydła niż średnio w powiecie mławskim. Ponadto dane spisu rolnego wskazują, że chów zwierząt gospodarskich prowadzi ~~64~~ 53% gospodarstw rolnych.

Działania inwestycyjne (budowa, rozbudowa budynków inwentarskich) wskazują na tworzenie warunków do rozwoju produkcji zwierzęcej. Świadczą o tym wydane w ostatnim okresie decyzje administracyjne (o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia) dotyczące dużych obiektów hodowlanych (powyżej 40 DJP) we wsiach:

- Dąbek- chlewnia o wielkości obsady do 124 DJP;
- Stupsk - budynek inwentarski o wielkości obsady do 80 DJP;
- Stupsk - przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejących budynków do wielkości obsady do 40 DJP,

Zaopatrzenie w środki do produkcji rolnej (nawozy, pasze, środki ochrony roślin) prowadzą baza Gminnej Spółdzielni w Konopkach oraz prywatne podmioty gospodarcze. Skup surowców rolniczych prowadzony jest głównie przez zakłady przetwórcze. Mleko skupują mleczarnie w Ciechanowie, Raciążu, i Mławie głównie bezpośrednio z gospodarstw. Żywiec wieprzowy i wołowy zbywany jest przez rolników w lokalnych punktach skupu przy prywatnych ubojniach (Wola Kolonia, Glinojeck) oraz kupowany jest przez agencje pośredniczące w dostawie żywca do Zakładów Mięsnych w Płocku i Morlinach k/Ostródy.

Obsługę weterynaryjną dla obszaru całej gminy pełnią trzy zakłady prywatne zlokalizowane we wsi Stupsk i Konopki.

Głównym ośrodkiem skupiającym usługi dla rolnictwa jest wieś Konopki. Rolnicy korzystają również z usług zlokalizowanych na terenie miast: Ciechanowa (głównie wschodnia część gminy) i Mławy (głównie północna część gminy). Ważną rolę w obrocie produktami rolniczymi, nie tylko dla rolników z terenu gminy, pełni targowisko o powierzchni ok. 2,0 ha znajdujące się w miejscowości Konopki.

Na terenie gminy nie występują przeszkody w zakresie organizacji punktów obrotu produktami rolniczymi, jak i punktów zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej.

Tereny leśne

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy wynosi ~~1586,6~~ 1 853,8 ha (wg GUS, ~~2012~~2021). Wskaźnik lesistości wynosi zatem ~~13,4~~ 15,6 % i jest niższy od wskaźnika dla powiatu mławskiego (~~19,5~~ 21,0%) jak i województwa mazowieckiego. Rozmieszczenie przestrzenne lasów jest bardzo zróżnicowane. Największe kompleksy leśne występują w południowej części gminy (rejon wsi: Pieńpole, Dunaj, Bolewo, Krośnice,) W strukturze władania dominują grunty leśne stanowiące własność osób prywatnych. Lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Dwukoły i Nadleśnictwo Ciechanów (RDLP w Olsztynie) zajmują ok. 46,0% ogólnej powierzchni leśnej gminy.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na dziedzictwo kulturowe gminy Stupsk składają się:

- obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską (zabytki architektury i budownictwa, założenia zieleni),
- zabytki sztuki ludowej i zabytki ruchome,
- zabytki sztuki sepulkralnej (cmentarze),
- stanowiska archeologiczne.

Ochroną konserwatorską objęte są:

Tabela 10 Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Miejscowość	Rodzaj obiektu	Nr rejestracji
Dąbek	zespół dworski: dwór mur. k. XIX w. park, ok. 1900r. stajnia kam./mur. L. 30 te XX w.	A-240 z dnia 08.10.1981 r.

Krośnice	dwór mur. ok. 1920r.	A-238 z dnia 08.10.1981 r.
	park dworski pocz. XX w.	A-239 z dnia 08.10.1981 r.
Morawy	park krajobrazowy dworski pocz. XX w.	A-239 z dnia 08.10.1981 r.
Pieńpole	cmentarz wojenny z 1915r.	A-745 z dnia 24.05.2007r.
Stupsk	park krajobrazowy dworski 2 poł. XIX w.	A-236 z dnia 08.10.1981 r.
	Stawy na terenie parku	A-236 z dnia 18.10.1991 r.
Wola Szydłowska	zespół dworski: dworek drew. ok. poł XIX w. pozostałości parku k. XIX w.	A-237 z dnia 08.10.1981 r.
Wyszyny Kościelne	pozostałość zespołu dworskiego: - pozostałość parku, sad, 2 aleje dojazdowe k. XIX w.	A-235 z dnia 08.10.1981r
Wyszyny Kościelne	zespół budowlany - kościół parafialny p.w. MB Różańcowej, dawny cmentarz przykościelny z istniejącym drzewostanem i ogrodzeniem cmentarza	A-1074 z dnia 21.05.2012 r.
Żmijewo Kościelne	zespół kościelny - kościół, dzwonnica, ogrodzenie cmentarza przykościelnego, cmentarz przykościelny z drzewostanem, stary cmentarz z drzewostanem	A-1123 z dnia 22.11.2012 r.

Tabela 11 Parki zabytkowe -dworskie

Miejscowości	Okres powstania	Nr rejestracji zabytków
1. Dąbek	ok.1900r.	A-240 z dnia 08.10.1981r.
2. Dunaj	poł. XIX w.	-
3. Krośnice	pocz. XX w.	A-239 z dnia 08.10.1981r.
4. Morawy	pocz. XX w.	A-239 z dnia 08.10.1981r.
5. Strzałkowo	ok.1900r.	-
6. Stupsk	2 poł. XIX w.	A-236 z dnia 08.10.1981r
7. Wola Szydłowska	k. XIX w.	A-237 z dnia 08.10.1981r
8. Wyszyny Kościelne	k. XIX w.	A-235 z dnia 08.10.1981r

Tabela 12 Cmentarze

Miejscowość	Cmentarz
Pieńpole	cmentarz wojenny 1915r.
Stupsk	cmentarz parafialny rzym.-kat. pocz. XX w.
	stary cmentarz wiejski
	cmentarz wojenny ewangelicko-augsburski
Wyszyny Kościelne	cmentarz parafialny rzym.-kat. 2 poł. XIX w.
Żmijewo Kościelne	cmentarz parafialny rzym.-kat. pocz. XX w.

Wykaz obiektów zabytkowych - z gminnej ewidencji zabytków:

- (R) wpisany do rejestru zabytków
- (E) wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków

1. Bolewo

dwór, drew. ok. 1920r. (E)
kapliczka drew. przydrożna

2. Dąbek
dwór, mur. k. XIX w. (R)
stajnia mur. kam. l. 30 XX w. (R)
park dworski pocz. XX w. (R)
dom nr 11 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 16 mur. l. 30 XX w.
dom nr 18 mur. l. 30 XX w.
dom nr 30 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 32 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 36 mur. l. 30 XX w.
dom nr 120 mur. 1 ćw. XX w.
bud. gosp. nr 128 mur. kam. 4 ćw. XIX w.

3. Dunaj
bud. gorzelni mur. 1 ćw, XX w.
dom gorzelnianego mur. ok. 1900r bud. magazyn. mur. k. XIX w.
dom nr 53 d. czworak mur. k. XIX w.
park dworski poł. XIX w.
dom nr 11 mur. l. 20-30 XX w.
bud. gosp. Nr 11 mur. kam. XIX/XX w.
dom nr 23 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 37 drew. 1 ćw. XX w.

4. Konopki
dwór, mur. ok. 1900r.
młyn mur. ok. 1910r.
dom nr 28 ul. Kredytowa drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 3 ul. Mławska mur. l. 30 te XX w.
dom nr 6 ul. Mławska drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 12 ul. Przemysłowa mur 1 ćw. XX w.
dom nr 1 ul. Spółdzielcza drew. 1 ćw. XX w.

5. Krośnice
dwór mur. ok. 1920r (E)
park dworski pocz. XX w. (R)
dom dróżnika drew./mur. ok. 1877r. (E) dom nr 17 drew. l. 20-30 XX w.
dom nr 41 drew. 1 ćw. XX w.
kapliczka przydrożna mur.

6. Morawy
park krajobrazowy dworski pocz. XX w. (R)

7. Olszewo-Borzymy
dom nr 2 drew. XIX/XX w.

8. Pieńpole
cmentarz wojenny 1915r. (R)

9. Strzałkowo
   park ok. 1900r.
   dom nr 34 mur. d. czworak 1 ćw. XX w.
   dom nr 2 drew. 1 ćw. XX w.
   dom nr 6 drew. l. 20-30 XX w.
   dom nr 13 drew. XIX/XX w.
   bud. gosp. nr 13 mur. XIX/XX w.
   dom nr 14 drew. 1 ćw. XX w.
   dom nr 15 drew. 1 ćw. XX w.
   bud. gosp. nr 15 mur. 1 ćw. XX w.
   dom nr 39 mur. 1 ćw. XX w.

10. Stupsk
    park krajobrazowy dworski 2 poł. XIX w. (R)
    cmentarz parafialny rzym-kat. pocz. XX w. (E)
    cmentarz przykościelny
    stary cmentarz wiejski
    cmentarz wojenny ewangelicko - augsburski
    d. szkoła drew.1930r
    budka dróżnika drew. ok. 1880r.
    dom nr 2 ul. Sienkiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 20 ul. Sienkiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 21 ul. Sienkiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 35 ul. Sienkiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 6 ul. Mickiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 13 ul. Mickiewicza drew. l. 20-30 XX w.
    dom nr 16 ul. Mickiewicza drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 28 ul. Mickiewicza drew. 4 ćw. XIX w./1 ćw. XX w.
    dom nr 34 ul. Mickiewicza drew./mur. 1 ćw. XX w.
    dom nr 40 ul. Mickiewicza mur. 1 ćw. XX w.
    dom nr 8 ul. Kościuszki drew. l. 30 XX w.
    dom nr 9 ul. Kościuszki mur. 1 ćw. XX w.

11. Wola Szydłowska
    dworek drew. ok. poł. XIX w. (R)
    park dworski k. XIX w. (R)
    bud. gospod. mur. 1 ćw. XX w.
    dom nr 13 drew. 1 ćw. XX w.
    dom nr 15 mur. 1 ćw. XX w.
    dom nr 30 drew. l. 20-30 XX w.
    dom nr 32 drew. XIX/XX w.

12. Wyszyny Kościelne
    kościół parafialny p.w. MB Różańcowej mur. 1894r. (R)
    cmentarz przykościelny (R)
    cmentarz parafialny 2 poł. XIX w. (E)
    kaplica mauzoleum poległych za Ojczyznę mur. 1 ćw. XX w. (E)
    płyta nagrobna Stanisława Łebkowskiego 1917r. (E)
    pomnik pamięci obrońców frontu wojennego
    park dworski k. XIX w. (R)

dom nr 1 mur. . l. 20-30 XX w.
dom nr 6 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 10/11 drew./mur XIX/XX w.
dom nr 12 drew. 4 ćw. XIX w.
dom nr 17 mur. d. szkoła 1 ćw. XX w.
dom nr 22 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 55 mur. l. 20-30 XX w.
dom nr 112a mur. 1 ćw. XX w.

13. Zdroje
dom nr 14 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 15 mur. l. 20-30 XX w.
bud. gospod. nr 15 mur./kam. XIX / XX w.
dom nr 27 drew. XIX / XX w.
dom nr 28 drew. XIX / XX w.
dom nr 29 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 33 d. sklep mur. l. 20-30 XX w.
dom nr 42 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 44 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 52 mur. 1 ćw. XX w.
bud. gosp. nr 52 mur. kam. 1 ćw. XX w.
dom nr 54 mur. l. 20-30 XX w.

14. Żmijewo-Gaje
bud. gosp. nr 2 mur. kam. 4 ćw. XIX w./1 ćw. XX w.
bud. gosp. nr 9 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 3 mur. drew. 1 ćw. XX w.
bud. gosp. nr 3 mur. 1 ćw. XX w.
bud. gosp. nr 3 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 5 drew. poł. XIX w.
dom nr 6 drew. 4 ćw. XIX w.
dom nr 7 drew. 4 ćw. XIX w.
dom nr 14 drew. XIX/XX w.
bud. gosp. nr 15 mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 86 drew. 4 ćw. XIX w.

15. Żmijewo Kościelne
kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela mur. 1873 - 1874r. (R)
cmentarz przykościelny, stary cmentarz (R)
dzwonnica drew. poł. XIX w. (R)
cmentarz parafialny 2 pocz. XX w. (E)
krzyż przydrożny żel / granit k. XIX w. (E)
bud. gospod. plebanii mur. 1 ćw. XX w.
dom nr 2 drew. l. 20-30 XX w.
dom nr 4 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 11 mur. l. 20-30 XX w.
dom nr 13 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 14 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 15 drew. 1 ćw. XX w.
dom nr 19 mur. 1 ćw. XX w.

dom nr 21 mur. . l. 20-30 XX w.

Na terenie gminy nie ma charakterystycznego zdobnictwa czy szczególnych form zabudowy. Jedynym przejawem sztuki ludowej są kapliczki i krzyże przydrożne wymagające ochrony (brak ich inwentaryzacji). Zinwentaryzowane zabytki ruchome stanowią głównie elementy wyposażenia kościołów.

Tabela 13 Stanowiska archeologiczne

Lp.	Miejscowość	Nr AZP	Charakter stanowiska
1	Dąbek 1	40-60/1	znalezisko luźne
2	Dąbek 2	40-60/2	ślady osadnictwa
3	Dąbek 3	40-60/3	ślad osadnictwa, osada
4	Dąbek 4	40-60/4	ślady osadnictwa
5	Dąbek 5	40-60/5	osada
6	Dąbek 6	40-60/6	ślad osadnictwa
7	Dąbek 7	40-60/7	ślady osadnictwa
8	Dąbek 8	40-60/8	ślad osadnictwa
9	Dąbek 9	40-60/9	osada, cmentarzysko
10	Dąbek 10	40-60/10	osada
11	Dąbek 11	40-60/11	ślady osadnictwa, osada
12	Dąbek 12	40-60/12	ślady osadnictwa
13	Dąbek 13	40-60/13	cmentarzysko
14	Dąbek 14	40-60/14	ślad osadnictwa, osada
15	Dąbek 15	40-60/15	ślad osadnictwa, osada
16	Dąbek 16	40-60/16	ślad osadnictwa, cmentarzysko
17	Dąbek 17	40-60/17	ślad osadnictwa
18	Dunaj 1	40-60/18	osada
19	Dunaj 2	40-60/19	osada
20	Dunaj 3	40-60/20	ślad osadnictwa, osada
21	Dunaj 4	40-60/21	ślady osadnictwa
22	Jeże 1	39-61/2	cmentarzysko
23	Olszewo-Bołąki 1	40-61/15	osada
24	Olszewo-Bołąki 2	40-61/16	ślad osadnictwa
25	Olszewo-Borzymy 1	40-61/17	ślady osadnictwa
26	Strzałkowo 1	40-60/28	osada
27	Strzałkowo 2	40-60/27	osada
28	Strzałkowo 3	40-61/10	osada
29	Strzałkowo 4	40-61/11	osada, cmentarzysko
30	Strzałkowo 5	40-61/12	ślady osadnictwa
31	Strzałkowo 6	40-61/13	ślad osadnictwa
32	Stupsk 1	40-61/1	ślad osadnictwa
33	Stupsk 2	40-60/25	grodzisko, osada przygrodowa

34	Stupsk 3	40-61/2	cmentarzysko
35	Stupsk 4	40-60/26	ślady osadnictwa, osada
36	Stupsk 5	40-61/5	ślady osadnictwa, osada
37	Stupsk 6	40-61/4	ślad osadnictwa, osada
38	Stupsk 7	40-61/3	osada
39	Stupsk 8	40-61/6	ślad osadnictwa, osada
40	Stupsk 9	40-61/7	znalezisko luźne
41	Stupsk 10	40-61/8	ślady osadnictwa
42	Wola Kolonia 1	39-60/17	grodzisko, osada
43	Wola Kolonia 2	39-60/18	osada
44	Wola Kolonia 3	39-60/19	ślad osadnictwa, osada
45	Wola-Kolonia 4	39-60/20	ślady osadnictwa
46	Wola-Kolonia 5	39-60/21	ślady osadnictwa
47	Wola Szydłowska 1	40-61/9	osada
48	Wyszyny Kościelne	39-60	cmentarzysko
49	Wyszyny Kościelne 1	39-60/13	osada
50	Wyszyny Kościelne 2	39-60/14	ślad osadnictwa, osada
51	Wyszyny Kościelne 3	39-60/15	osada
52	Wyszyny Kościelne 4	39-60/16	osada
53	Żmijewo-Gaje 1	40-61/19	osada
54	Żmijewo Kościelne 1	40-61/14	ślad osadnictwa, osada
55	Żmijewo-Trojany 1	40-61/18	osada

6. Warunki i jakość życia mieszkańców

Według danych Urzędu Gminy na koniec września 2013r. liczba mieszkańców w gminie Stupsk wynosiła 4997 osób, co stanowi ok. 7 % ludności powiatu mławskiego i około 0,13 % ludności województwa mazowieckiego. Wskaźnik gęstości zaludnienia - 42,4 osób/km2 odpowiada średniemu wskaźnikowi dla terenów wiejskich powiatu mławskiego (ok. 40 osoby/km2).

Gmina jest terenem odpływowym. Wymeldowania z gminy z pobytu stałego przewyższają zameldowania na pobyt stały (ujemne saldo migracji).

Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym - 16,8 % jest porównywalny z odpowiednim wskaźnikiem dla powiatu mławskiego - 16,6 %. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) wynosi ok. 56,0 (powiat mławski - 60,4).

Warunki mieszkaniowe na terenie gminy Stupsk można określić jako dobre. Zasoby mieszkaniowe na koniec 2013 roku wynosiły ok. 1330 mieszkań w ok. 1300 budynkach mieszkalnych. Własność prywatna jest dominującą formą własności zasobów mieszkaniowych.

W roku szkolnym 2012/2013 na terenie gminy funkcjonowały 3 szkoły podstawowe w miejscowościach: Stupsk, Wyszyny Kościelne, Morawy oraz 1 gimnazjum w Stupsku. Generalnie warunki nauczania w szkołach są dobre.

Funkcję z zakresie kultury na terenie gminy pełnią świetlice wiejskie (OSP) w Stupsku, Konopkach, Wyszynach Kościelnych, Dąbku i Rosochach. W gminie nie ma Gminnego Ośrodka Kultury.

Gminna Biblioteka Publiczna mieści się w Stupsku i posiada filie w Konopkach i Dąbku.

Na terenie gminy dobrze brak jest oddzielnych urządzeń w zakresie usług sportu. Potrzeby w tym zakresie zapewniają istniejące obiekty przyszkolne. W miejscowości Konopki działa Klub Sportowy „Konopianka", korzystający ze sportowego obiektu Szkoły Podstawowej w Morawach.

Obiekty sakralne - istniejące kościoły w Stupsku, Wyszynach Kościelnych i Żmijewie Kościelnym oraz kaplice w Konopkach (filia kościoła w Stupsku) i krotnicach (filia kościoła w Lekowie, gm. Regimin).

Obsługę ludności gminy w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zapewnia przychodnia w Konopkach (3 lekarzy w tym stomatolog) oraz punkt apteczny również w Konopkach.

W zakresie hospitalizacji chorych i poszkodowanych poradnia lekarskie współpracuje ze Szpitalem Powiatowym w Mławie oraz ze Specjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany jest w miejscowości Stupsk. Ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2013 skorzystało 375 osób, które reprezentowały rodziny o łącznej ilości 937 osób, co stanowi niespełna 19 % mieszkańców gminy i świadczy o niewielkim wzroście w stosunku do roku 2012 (913 osób).

Na terenie gminy w miejscowości Dąbek funkcjonuje Krajowy Ośrodek Mieszkaniowo - Rehabilitacyjny dla chorych na SM. Ośrodek mieści się w zabytkowym parku dworskim, gdzie wykorzystano i przystosowano na potrzeby ośrodka budynek dworu.

Według raportu o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego budynki użyteczności publicznej w gminie co do zasady zapewniają wstęp osobie korzystającej z psa asystującego. Brak jest natomiast poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych, które byłyby wolne od barier, nie zastosowano w nich środków, które pozwalałyby na dostęp do wszystkich ich pomieszczeń, nie posiadają również widocznej i czytelnej informacji na temat rozkładu pomieszczeń czy możliwości ewakuacji dla osób ze szczególnymi potrzebami. W urzędzie wyznaczona jest jedna osoba, która wychodzi przed budynek i pomaga dostać się do budynku osobie ze szczególnymi potrzebami.

Strona internetowa gminy jest zgodna z zasadami dostępności. Kontakt z jednostkami gminy możliwy jest w formie telefonicznej, korespondencji tradycyjnej oraz elektronicznej, za pomocą faksu. Urząd nie posiada tłumacza języka migowego, nie posiada również środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących.

Według raportu jednostki gminne nie zapewniały w ostatnim okresie sprawozdawczym tzw. Dostępu alternatywnego, np. w postaci wsparcia innej osoby, wykorzystania nowoczesnych technologii czy zmian w organizacji funkcjonowania.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia

Do głównych zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia należą:

- wysokie stany wód rzeki Łydyni, które głównie podczas wiosennych roztopów mogą powodować zalewanie najniżej położonych terenów doliny. ruch komunikacyjny na drodze nr 615 relacji Mława - Ciechanów powodujący uciążliwości hałasu i wzrost zanieczyszczeń powietrza oraz możliwe przewozy materiałów niebezpiecznych;
- ruch komunikacyjny na magistrali kolejowej E-65 relacji Warszawa - Gdańsk powodujący uciążliwości hałasu oraz możliwe przewozy materiałów niebezpiecznych;

Nad porządkiem publicznym czuwa Komisariat Policji w Szydłowie, zaś nad zagrożeniem pożarowym - jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Stupsku, Konopkach, Wyszynach Kościelnych, Dąbku i Rosochach, przy czym jednostka OSP w Stupsku działa również w systemie ratownictwa drogowego.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

O potrzebach rozwoju gminy poza uwarunkowaniami świadczą również wnioski zgłoszone do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez instytucje oraz właścicieli i władających gruntami.

Do Urzędu Gminy wpłynęło 108 wniosków (w tym 22 wnioski zgłoszone po ukazaniu się obwieszczenia, w terminie od 1.02.2012 r. do 28.02.2012 r.) od osób indywidualnych dotyczących przeznaczenia terenów w 15 obrębach geodezyjnych. Złożone wnioski dotyczą przeznaczenia gruntów na cele zabudowy mieszkaniowej, usługowej, działalności produkcyjnej oraz pod powierzchniową eksploatację kopalin i zalesienia. Zasięg

przestrzenny zgłoszonych potrzeb jest bardzo zróżnicowany Są to pojedyncze działki, grupy działek jak również część obrębu geodezyjnego. Analizy złożonych wniosków dokonano w dwóch grupach tj. wnioski indywidualne od mieszkańców gminy i osób zainteresowanych oraz wnioski zgłoszone przez instytucje.

Tabela 14 Rozmieszczenie przestrzenne wniosków złożonych do studium

Lp.	Miejscowość (sołectwo)	Wnioski		MN	ML	U/M	U	U, U/P	IT	PG	ZLD	R	KD
		ogółem	w terminie										
1.	Bolewo	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Budy Bolewskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Dąbek	11	1	6	-	2	1	-	-	1	-	1	-
4.	Dunaj	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Jeże	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
6.	Konopki	16	2	7	-	1	1	3	-	-	-	-	4
7.	Krośnice	6	1	3	-	-	-	-	2	1	-	-	-
8.	Morawy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	Olszewo-Bołąki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Olszewo-Borzymy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	Olszewo-Grzymki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Pieńpole	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Rosochy	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
14.	Strzałkowo	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Stupsk	21	3	14	-	2	1	-	1	-	3	-	-
16.	Sułkowo-Kolonia	3	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
17.	Wola- Kolonia	13	4	9	-	3	-	-	-	-	1	-	-
18.	Wola Szydłowska	5	2	1	-	2	-	-	-	2	-	-	-
19.	Wyszyny Kościelne	20	5	15	-	-	1	2	-	-	1	-	1
20.	Zdroje	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.	Żmijewo-Gaje	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	Żmijewo Kościelne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23.	Żmijewo-Kuce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24.	Żmijewo-Ponki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25.	Żmijewo-Trojany	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem		**108**	**23**	**65**	**2**	**12**	**6**	**5**	**3**	**4**	**5**	**1**	**5**

9. Stan prawny gruntów

Stan prawny gruntów analizowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy.

- W strukturze własności użytków rolnych dominuje własność prywatna. W posiadaniu indywidualnych gospodarstw rolnych jest 90 % powierzchni użytków rolnych. W strukturze własności terenów leśnych przeważa w niewielkim stopniu własność prywatna. Ok. 46 % powierzchni lasów należy do Skarbu Państwa.

- W poszczególnych jednostkach osadniczych (Słupsk, wola Szydłowska, Wyszyny Kościelne, Bolewo, Morawy, Dunaj, Sułkowo Kolonia, Strzałkowo i Żmijewo Kościelne) występują rezerwy terenu stanowiące własność gminy (o łącznej powierzchni ok. 16,00 ha), które mogą stanowić podstawę do lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy Stupsk występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ~~(tekst jednolity Dz.U. 2013, poz. 628 z późn. zm.)~~ - omówione w pkt 3.8
  - Krośnicko-Kosmowski oraz Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - pomniki przyrody ożywionej - pojedyncze drzewa, grupy drzew, głaz narzutowy;
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ~~(Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.)~~ - omówione w pkt 5.
  - obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
  - zabytkowe parki podworskie,
  - stanowiska archeologiczne,
- ustawy z dnia ~~18 lipca 2001~~ 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ~~(tekst jednolity Dz.U. 2015 nr 0 poz. 469)~~
  - strefy ochronne ujęć wody;
  - obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze ~~(tekst jednolity Dz.U. 2015 nr 0 poz. 196)~~
  - złoża kopalin;
- ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych ~~(tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1205, z późn. zm.)~~
  - grunty klasy III,
  - tereny lasów.

11. Występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Stupsk nie występują obszary zagrożeń geologicznych.

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

12.1 Złoża kopalin

Na terenie gminy Stupsk występują 3 udokumentowane złoża surowców okruchowych. Są to złoża nie kolizyjne z ochroną środowiska:

- złoże Stupsk - złoże czwartorzędowych piasków występujących w formie pokładowej o powierzchni około 0,6 ha na gruntach wsi Jeże, udokumentowane w kategorii C1. Ze względu na niewielkie zasoby geologiczne złoża i niską efektywność ekonomiczną wydobycia surowca, eksploatacja piasków została zaniechana. Obecnie na części wyeksploatowanej złoża znajduje się zrekultywowane składowisko odpadów;
- złoże Wola Szydłowska - złoże czwartorzędowych piasków (piaski skaleniowo-kwarcowe) o powierzchni 11,11 ha, udokumentowane w kategorii C1. Złoże o miąższości od 7,00 m do 23,0 m i grubości nadkładu do 5,5 m występuje w formie pokładowej. Obecnie jest eksploatowane, koncesję na wydobycie surowca (Nr 206/09/PŚ.G) ważną do 31 grudnia 2019 roku wydał Marszałek Województwa Mazowieckiego;
- złoże Wola Kolonia - złoże czwartorzędowych piasków (piaski skaleniowo-kwarcowe) o powierzchni 10,33 ha, udokumentowane w kategorii C1 w 2014 roku. Złoże o miąższości od 12,6 m do 16,8 m i grubości nadkładu 0,5 - 1,3 m występuje w formie pokładowej.

Tabela 15 Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin

		Zasoby (tys. ton)	

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Geologiczne bilansowe	przemysłowe	Wydobycie w 2013 r. (tys. ton)
Stupsk	wydobycie ze złoża zostało zaniechane	3	^	^
Wola Szydłowska	złoże eksploatowane	2 515	1 014	5
Wola Kolonia	Złoże rozpoznane szczegółowo	2 619	^	^

W granicach udokumentowanych złóż, w ich sąsiedztwie oraz w rejonach perspektywicznych istnieją możliwości obecnej lub przyszłej eksploatacji kruszywa. Intensyfikacji wydobycia surowca można spodziewać się z chwilą modernizacji drogi nr 7 Warszawa - Gdańsk na terenie powiatu mławskiego (związanej z dostosowaniem drogi nr 7 do parametrów drogi ekspresowej).

12.2 Zasoby wód podziemnych

Nakładające się procesy glacitektoniczne i erozyjne zróżnicowały morfologię stropu trzeciorzędu i utworzyły zagłębienia oraz wypiętrzenia powodując różnice miąższości utworów czwartorzędowych. W związku ze zróżnicowanym wykształceniem osadów czwartorzędu prawie na całym obszarze ich zalegania istnieją warunki do obecności kilku poziomów wodonośnych. Stwierdzono występowanie jednej, dwóch, trzech lub lokalnie czterech warstw wodonośnych. Najpłytszy czwartorzędowy poziom wodonośny (wody gruntowe) występuje w utworach przypowierzchniowych i ze względu na niedostateczną izolację warstwy od powierzchni terenu oraz małą wydajność nie ma wartości użytkowej. Pozostałe poziomy wodonośne mają zwierciadło napięte, a występujące ciśnienie piezometryczne utrzymujące się na podobnej wysokości świadczy, że są one ze sobą w kontakcie hydraulicznym. Głębsze, poziomy wodonośne mają podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Z rozpoznania warunków hydrogeologicznych wynika, że na terenie gminy Stupsk w większości występują średniokorzystne warunki zaopatrzenia w wodę tj. są możliwości uzyskania wydajności z pojedynczego otworu w wysokości 10 - 40 m3/godz. Najkorzystniejsze warunki zaopatrzenia w wodę występują w północno-zachodniej części gminy, w rejonie miejscowości Zdroje, gdzie zatwierdzone zasoby dla ujęcia wody wykonanego dla potrzeb wodociągu zbiorowego wynoszą 100 m3/godz. przy depresji 8,5 m. Lokalnie, między innymi w środkowo-wschodniej części gminy możliwość uzyskania maksymalnej wydajności około 10 m3/godz. z pojedynczego otworu wskazuje na deficyt wód podziemnych w tym rejonie.

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, obszarem górniczym - jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, ... oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji, natomiast terenem górniczym - jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Według informacji uzyskanych z baz danych Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie (MIDAS, Infogeoskarb), na terenie gminy Stupsk występuje obszar i teren górniczy wyznaczony dla złoża Wola Szydłowska.

Tabela 16 Obszar i teren górniczy dla złoża Wola Szydłowska

Baza danych	Powierzchnia	
	Obszar górniczy Wola Szydłowska	**Teren górniczy** Wola Szydłowska

MIDAS	37 541 m^2	93 834 m^2
Infogeoskarb	37 762 m^2	94 175 m^2

14.Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

14.1 System komunikacji

Powiązania komunikacyjne

Przez teren gminy, z północy na południe, przebiega droga wojewódzka: nr 615 Mława-Ciechanów. Droga ta stanowi podstawowe powiązanie kołowe zewnętrzne - przede wszystkim z sąsiednim miastem powiatowym - Mławą, z Ciechanowem oraz z drogą krajową nr 7 i nr 60 i nr 50 w kierunku Płońska i Warszawy.

Komunikację z gminami sąsiednimi oraz główne powiązania wewnątrzgminne uzupełnia sieć dróg powiatowych, stanowiąc wraz z drogą wojewódzką nadrzędny układ powiązań komunikacyjnych.

W zakresie komunikacji zbiorowej głównym przewoźnikiem jest PKS, obsługujący większość miejscowości na terenie gminy.

Magistralna linia kolejowa E-65 Warszawa - Gdańsk, przebiegająca przez teren gminy na długości ok. 12,6 km z południa na północ, obsługuje bezpośrednio teren gminy poprzez przystanki w Krośnicach, Konopkach, Stupsku i Wyszynach Kościelnych.

Nadrzędny układ komunikacji drogowej

Nadrzędny układ dróg w gminie stanowi droga wojewódzka i drogi powiatowe. Obsługują większość miejscowości w gminie.

Droga wojewódzka nr 615 Mława - Ciechanów, na terenie gminy o długości ok. 10,8 km, posiada nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną, wymagającą prowadzenia bieżących robót konserwacyjno - utrzymaniowych.

Tabela 17 Drogi powiatowe na terenie gminy Stupsk

numer drogi	poprzedni numer	relacja drogi	klasa drogi
2319W	07340	Przywilcz - Zakrzewo - Żmijewo Kuce	L
2321W	07343	Żmijewo Ponki - Żmijewo Kuce - Borzymy	L
2322W	07344	Nosarzewo Borowe - Konopki	Z
2323W	07345	Szydłowo - Żmijewo Kość.	L
2324W	07346	Wyszyny Kość. - Zdroje (do dr. nr 2348W)	L
2325W	07347	od dr. nr 2326W - Stupsk	Z
2326W	07348	Wiśniewo - Wola Szydłowska	Z
2347W	07373	dr. Nr 7 - Dąbek - Konopki	Z
2348W	07374	Dąbek - Stupsk	L
2349W	07375	Żurominek - Stupsk	L
2350W	07376	Konopki - Konopki Piaski	L
2353W	07379	Konopki - Sułkowo Borowe - Sułkowo Polne	L

Drogi powiatowe w większości posiadają nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną.

Nadrzędny układ dróg w gminie stanowią prawie w całości drogi utwardzone, o nawierzchni bitumicznej. Są to jednak drogi o wąskich jezdniach i często bez poboczy. Stan techniczny tych dróg jest stosunkowo słaby. Drogi układu nadrzędnego obsługują większość miejscowości w gminie.

Drogi gminne

Drogi gminne (20 dróg oraz 15 ulic w Konopkach i 11 ulic w Stupsku) o łącznej długości ok. 53,5 km stanowią uzupełnienie układu drogowego gminy i obsługują mniejsze wsie i zabudowę rozproszoną. Drogi te mają w większości (ok. 63 %) nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną i brukową.

Na terenie gminy są dwie stacje paliw przy drodze wojewódzkiej 615 w Stupsku (z parkingiem dla obsługi ruchu tranzytowego) oraz w Woli Szydłowskiej.

Komunikacja kolejowa

Przez obszar gminy przebiega magistralna linia kolejowa E-65 Warszawa - Gdańsk. Mieszkańcy korzystają z linii kolejowej (poza przystankami na terenie gminy) poprzez stacje w Mławie i Ciechanowie.

Trwają prace w ramach modernizacji magistrali kolejowej E65 w celu dostosowania jej do prowadzenia ruchu o prędkości do 160 km / godz. Na terenie gminy rozpoczęto prace nad realizacją sześciu bezkolizyjnych przekroczeń linii kolejowej:

1. wiadukt kolejowy Krośnice na 109,984 km trasy;
2. Wiadukt drogowy Konopki 1 na 112,611 km trasy;
3. wiadukt drogowy Konopki 2 na 113,538 km trasy;
4. wiadukt drogowy Stupsk na 117,360 km trasy;
5. wiadukt drogowy Wyszyny Kość. 1 na 119,900 km trasy;
6. wiadukt drogowy Wyszyny Kość. 2 na 122,430 km trasy.

oraz przejście podziemne w rejonie przystanku w Stupsku.

14.2 Systemy infrastruktury technicznej

14.2.1 Elektroenergetyka

Odbiorcy na terenie gminy zaopatrywani są w energię elektryczną poprzez sieć rozdzielczą 15 kVz GPZ Mława Olechinek i Mława II.

Przez obszar gminy na długości ok. 10,5 km, przez tereny wsi Wola Kolonia, Wola Szydłowska, Jeże, Żmijewo Kościelne, Żmijewo-Trojany i Żmijewo-Kuce przebiega napowietrzna linia przesyłowa WN 110 kV od strony Mławy w kierunku Ciechanowa.

Energia elektryczna rozprowadzana jest od GPZ poprzez sieć rozdzielczą napowietrznych linii SN 15 kV i stacje transformatorowe 15/0,4 kV, a od nich poprzez sieć odbiorczą niskiego napięcia (220/380 V) do odbiorców, głównie liniami napowietrznymi. Linie kablowe realizowane są przede wszystkim na obszarze większych miejscowości w zwartej zabudowie i nowych osiedlach.

Dostawy energii elektrycznej pokrywają zapotrzebowanie na terenie gminy. Działania rejonów energetycznych polegają głównie na utrzymaniu ciągłości dostaw energii, konserwacji urządzeń i linii, rozbudowie linii kablowych (w rejonach skupisk odbiorców).

W celu zmniejszenia awaryjności układu ważna jest sukcesywna wymiana linii na nowe o większych przekrojach i rozbudowa sieci stacji transformatorowych w celu skrócenia długości odbiorczych linii niskich napięć.

W rejonie wsi Wyszyny Kościelne ~~istnieją 2 elektrownie wiatrowe.~~ istnieje 6 elektrowni wiatrowych, między Stupskiem a wsią Jeże istnieją 3 elektrownie wiatrowe, natomiast we wsi Zdroje kolejne 2.

14.2.2 Gazownictwo

Przez teren gminy na długości ok. 12 km przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia - dwa gazociągi: DN 200 i DN 400 6,4 Mpa relacji Płońsk - Olsztyn. Od tej sieci przebiega gazociąg DN 150 zasilający stację redukcyjno-pomiarową I-go stopnia zlokalizowaną w miejscowości Konopki Piaski.

W celu zaopatrzenia w gaz ziemny mieszkańców gminy opracowano koncepcję programową gazyfikacji łącznie z gminą Wiśniewo, w oparciu o którą realizowana jest sieć gazowa średniego ciśnienia doprowadzająca gaz do odbiorców.

Od gazociągów tranzytowych wysokiego ciśnienia DN 200 i DN 400 planowana jest w przyszłości możliwość doprowadzenia gazu na teren gminy Strzegowo.

14.2.3 Telekomunikacja

Łączność telefoniczna odbywa się głównie poprzez napowietrzne linie telefoniczne. Obecnie budowane i modernizowane sieci realizuje się jako linie kablowe.

14.2.4 Gospodarka wodno-ściekowa

Według danych GUS na koniec 2012 roku na terenie gminy Stupsk funkcjonowała czynna sieć rozdzielcza długości około 133,4 km doprowadzająca wodę do 1192 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Zbiorowym zaopatrzeniem w wodę objętych było około 92% ludności gminy, co w porównaniu do zaopatrzenia w wodę mieszkańców powiatu mławskiego (około 88%) wskazuje na wyższy stopień zaspokojenia potrzeb w tym zakresie.

Największy zasięg ma wodociąg zaopatrujący wschodnią część gminy Stupsk z ujęcia wody w miejscowości Jeże. W zasięgu wodociągu są następujące miejscowości: Jeże, Bołąki, Żmijewo Kościelne, Borzymy, Żmijewo Trojany, Grzymki, Żmijewo Ponki, Żmijewo Gaje i Żmijewo Kuce. Ponadto na terenie gminy funkcjonują wodociągi zbiorowe bazujące na ujęciach wody w miejscowościach: Strzałkowo, Stupsk i Zdroje. Najmniejszy zasięg ma wodociąg zakładowy Dunaj (zaopatrujący w wodę między innymi osiedle mieszkaniowe) i wodociąg Dąbek zrealizowany na potrzeby Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego.

Prowadzone na szeroką skalę wodociągowanie wsi nie było zsynchronizowane z równoczesną budową sieci kanalizacyjnej. Na terenie gminy nie ma dotychczas oczyszczalni ścieków komunalnych.

Tabela 18 Zakładowe oczyszczalnie ścieków[2]

Zarządzający	Rodzaj oczyszczalni ścieków	Roczna ilość ścieków (tys. m^3)	Odbiornik ścieków
Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku	mechaniczno - biologiczna	11	rów melioracyjny, Dunajczyk, Łydynia
Gorzelnia i Ubojnia ZPR w Dunaju	mechaniczno - biologiczna	23	Dunajczyk, Łydynia

Opracowany w 2002 roku Program kanalizacji sanitarnej zakłada budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wola Szydłowska, Stupsk, Rosochy, Konopki, Morawy, Strzałkowo, Wyszyny Kościelne, Zdroje, Dąbek i Dunaj oraz doprowadzenie ścieków do planowanej oczyszczalni ścieków w Strzałkowie.

14.2.5 Gospodarka odpadami

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 - 2017 z uwzględnieniem lat 2018 - 2023 odpady komunalne zmieszane, odpady zielone, bioodpady oraz pozostałości z sortowania i po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane wyłącznie w ramach wyznaczonych regionów gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Stupsk, obok pozostałych gmin powiatu mławskiego, gmin powiatu ciechanowskiego, przasnyskiego, makowskiego (poza gminą Różan) i pułtuskiego (poza gminą Obryte) położona jest w Regionie Ciechanowskim, w którym wskazane zostały instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje zastępcze.

Obecnie na terenie gminy Stupsk funkcjonuje system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Od 1 lipca 2013 roku zorganizowanym systemem objęci zostali wszyscy mieszkańcy gminy. Odbiór odpadów od mieszkańców odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i

segregowanych w oparciu o zawarte umowy odbioru odpadów z Zakładem Usług Komunalnych USKOM w Mławie.

15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zadania wynikające z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (Uchwała nr 65/2004 z dnia 7.06.2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego - Dz. Urz. WM Nr 217 z 28.08.2004 roku poz. 5811):

- modernizacja drogi krajowej nr 7 relacji Gdańsk - Warszawa - Kraków do parametrów drogi ekspresowej i jej przebieg wzdłuż zachodnich granc gminy;
- budowa zbiornika retencyjnego „Regimin" na rzece Łydyni.

W związku z uchwaleniem nowego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego powyższy plan stracił ważność.

Zadania wynikające z obowiązującego Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Uchwała nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. – Dz. Urz. WM z 2018 r., poz. 13180) w granicach gminy Stupsk :

- inwestycja celu publicznego w zakresie transportu kolejowego: modernizacja linii kolejowej E 65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/GSMR, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego - Faza II;
- budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu),
- inwestycja celu publicznego w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej: zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Czerwienicy od km 0+000 do km 4+895, gm.

16. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

W dolinie rzeki Łydyni występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na tych obszarach zabronione jest podejmowanie działań, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią. W ich zagospodarowaniu należy uwzględnić zasady i ograniczenia określone w ustawie Prawo wodne ~~(tekst jednolity Dz.U. 2015 nr 0 poz. 469)~~ oraz wykluczyć lokalizację nowej zabudowy (mieszkaniowej, usługowej, przemysłowej) w granicach wyznaczonych przez naturalne zalewy wodą o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat. Na terenach tych obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

~~Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011 r., nr 32, poz. 159) studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowuje ważność do dnia sporządzenia map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.~~ Dla rzek wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego w I cyklu planistycznym, do których należy 3- kilometrowy ujściowy odcinek rzeki Łydyni (na terenie gminy Sochocin), ~~mapy te~~ zostały ~~już~~ sporządzone i przekazane właściwym organom mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Dla Łydyni przepływającej przez teren gminy Stupsk, wyżej wymienione mapy zostaną sporządzone w II cyklu planistycznym (cykl ten obejmie odcinek Łydyni od 3 km do 70 km). Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, jako dokumenty planistyczne, stanowią nietechniczny środek ochrony przeciwpowodziowej mający na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi. Celem powstania tych dokumentów jest właściwe zarządzanie ryzykiem jakie może stwarzać powódź dla życia i zdrowia ludzi, środowiska oraz gospodarki.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów

Podstawowe kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zmierzać będą do tworzenia warunków dla rozwoju podstawowej funkcji gminy tj. rolnictwa oraz aktywizacji gospodarczej poprzez przygotowanie oferty terenów dla funkcji produkcyjnych, usługowo - osadniczych i rekreacyjnych. Korzystne uwarunkowania przestrzenne (istniejące zainwestowanie, dostępność do drogi wojewódzkiej, linii kolejowej, uzbrojenie terenów,

walory przyrodniczo-krajobrazowe) jednostek osadniczych Stupsk, Konopki wskazują na możliwości dalszego rozwoju funkcji produkcyjnych, usługowo-osadniczych i rekreacyjnych. Podniesienie atrakcyjności krajobrazowej i rekreacyjnej terenu poprzez budowę zbiornika retencyjnego Regimin na rzece Łydyni wpłynie na rozwój usług turystyczno-wypoczynkowych ogólnodostępnych jak i budownictwa letniskowego. Zmiany struktury przestrzennej dotyczyć będą przede wszystkim zmniejszenia powierzchni użytków rolnych w wyniku wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zalesień oraz na cele komunikacji. Rozbudowa drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej realizowana w nowym korytarzu komunikacyjnym może istotnie wpłynąć na aktywizację gospodarczą (tereny składowo - usługowe) i na strukturę przestrzenną terenów przyległych.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego Studium ustala następujące kierunki działań:

- Zachowanie i rozwój wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych:
  - rozwój miejscowości Stupsk i Konopki jako wielofunkcyjnych ośrodków mieszkaniowo-usługowych z obiektami działalności gospodarczej,
  - zachowanie i aktywizacja funkcji mieszkaniowo-usługowej w Wyszynach Kościelnych, Dąbku, Strzałkowie,
  - wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Uzupełniania przestrzeni rolniczej o nowe tereny lasów i zadrzewień oraz wód powierzchniowych,
- Modernizacja układu komunikacyjnego.

  Wyznacza się tereny preferowane pod zabudowę:
  - mieszkaniowo - usługową - **M**, przewidywane dla realizacji głównie zabudowy mieszkaniowej z możliwością lokalizacji niezbędnych dla obsługi ludności urządzeń usługowych i drobnych, nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zakładów produkcyjnych oraz urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji dla potrzeb lokalnych. W ramach tych terenów dopuszcza się:
    a) zabudowę mieszkaniową wraz z budynkami towarzyszącą (garaże, budynki gospodarcze),
    b) zabudowę usługową i, jako towarzyszącą zabudowie mieszkalnej, produkcyjną w formie wbudowanej lub obiektów wolnostojących,
  - usługową - **U**, przeznaczone pod lokalizację obiektów usługowych, nie zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dopuszcza się lokalizowanie funkcji mieszkaniowej dla właścicieli obiektów usługowych.
  - produkcyjno - usługową - **P**, przeznaczone pod lokalizację zakładów produkcyjnych, składów i magazynów oraz urządzeń infrastruktury technicznej i obiektów obsługi ludności i rolnictwa, w tym zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dopuszcza się lokalizowanie funkcji mieszkaniowej dla właścicieli obiektów działalności produkcyjnej, składowej i magazynowej lub usługowej.
  - letniskową - **L**, przewidywane dla realizacji głównie indywidualnego budownictwa letniskowego z możliwością lokalizacji ogólnodostępnych, usługowych obiektów turystyczno-rekreacyjnych, w tym pensjonatów.
  - teren eksploatacji surowców mineralnych - **PG**, jest to obszar i teren górniczy, na którym dopuszcza się możliwość eksploatacji surowców po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych. Na przedmiotowym terenie dopuszcza się realizację wyłącznie obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją złoża. Wzdłuż obrzeży wyrobisk należy zachować pasy ochronne o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi.

W istniejącej zabudowie o poszczególnych funkcjach przewiduje się możliwość modernizacji, rozbudowy, wymiany obiektów oraz lokalizacji nowej zabudowy o przeznaczeniu zgodnym z funkcja tych terenów i wg zasad ustalonych dla ww. terenów preferowanych pod zabudowę.

Tereny użytkowane rolniczo obejmują grunty orne, użytki zielone, rozproszoną zabudowę zagrodową oraz pojedyncze działki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej a także drogi dojazdowe do pól. Studium dopuszcza na tych terenach lokalizację nowej zabudowy zagrodowej oraz możliwość przekształcania zabudowy zagrodowej na cele mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowo - - usługowe, usługowe lub letniskowe.

Tereny specjalistycznej produkcji zwierzęcej obejmują istniejące zespoły budynków i urządzeń związanych z hodowlą i chowem zwierząt. Studium ustala możliwość lokalizacji nowych o wielkości obsady do 210 DJP i rozbudowy istniejących obiektów produkcji zwierzęcej do wielkości obsady do 210 DJP oraz dopuszcza lokalizację funkcji mieszkaniowej dla właściciela lub obsługi tych obiektów.

Na terenach występowania kopalin (obszary i tereny górnicze, tereny udokumentowanych złóż kopalin i tereny potencjalnego występowania kopalin) dopuszcza się możliwość eksploatacji surowców po spełnieniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych. Na przedmiotowych terenach dopuszcza się realizację wyłącznie obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją złoża.

Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej obejmują tereny pod drogami i urządzeniami integralnie związanymi z obsługą ruchu komunikacyjnego oraz tereny sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Studium dopuszcza realizację na wszystkich terenach obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Rysunek Studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego w skali 1 : 10 000 przedstawia w sposób zgeneralizowany użytkowanie terenów. Wskazane w Studium granice terenów mogą ulegać niewielkim, uzasadnionym np. istniejącymi podziałami geodezyjnymi terenów, korektom na etapie opracowywania planów miejscowych. Przeznaczenie terenów określa funkcję dominującą (a nie wyłączną), która może być uzupełniana innymi funkcjami stosownie do warunków przestrzennych, przepisów odrębnych i ustaleń niniejszego Studium.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

W granicach objętych planami zagospodarowania zasady zagospodarowania określają ustalenia zawarte w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie kształtowania zagospodarowania terenów przewidzianych do zainwestowania zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem terenów, Studium określa następujące zasady:

- we wszystkich jednostkach osadniczych przewiduje się realizację zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo - usługowej na wolnych działkach w ciągach istniejącej zabudowy,
- uzupełnianie zabudowy może następować pod warunkiem zachowania istniejącej linii zabudowy, charakteru i gabarytów sąsiedniej zabudowy,
- forma architektoniczna budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych oraz związanych z działalnością produkcyjną powinna harmonijnie wpisywać się w krajobraz, w szczególności eksponować wartości architektury współczesnej w zakresie konstrukcji, formy, materiałów budowlanych i detali architektonicznych,
- standardy kształtowania zabudowy:

Tabela 19 Standardy kształtowania zabudowy :

Rodzaj zabudowy	Minimalna powierzchnia działki (m2)	Maksymalna wysokość zabudowy	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej	Wskaźnik zabudowy działki
Mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca	800	2 kondygnacje (12m)	50%	10-30%
Mieszkaniowa jednorodzinna bliźniacza	500	2 kondygnacje (12m)	40%	20-50%
Letniskowa	1500	2 kondygnacje (9m)	70%	2-20%
Mieszkaniowo-usługowa i usługowa	1500	12m	30%	10-60%
Turystyczno-rekreacyjna	1500	12m	40%	10-40%
Produkcyjno-usługowa	2500	12m	20%	20-60%

- dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odstępstwo od określonych w Studium wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów maksymalnie do 20%,
- dla budynków mieszkalnych i obiektów towarzyszących ustala się dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45o a dla obiektów towarzyszących dopuszcza się stosowanie dachów jednospadowych o nachyleniu połaci do 30o,
- w zabudowie usługowej dopuszcza się funkcję mieszkaniową dla obsługi lub właściciela obiektu,
- w zabudowie zagrodowej budynki gospodarcze i inwentarskie jednokondygnacyjne z dachem jedno- lub dwuspadowym,
- na terenach zabudowy produkcyjnej i zagrodowej dopuszcza się wysokość obiektów wynikającą z wymogów technologicznych i konstrukcyjnych,
- dopuszcza się inne wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów w sytuacjach wynikających z adaptacji istniejącej zabudowy,
- wskaźniki dotyczące minimalnej liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
  a) dla zabudowy mieszkaniowej:
    - pensjonatowej - min. 1,5 m.p./pokój
    - jednorodzinnej - min. 2 m.p./mieszkanie
    - zagrodowej - min. 1 m.p./mieszkanie

  a) dla zabudowy usługowej - min. 2m.p./100 m2 pow. usługowej,

  b) dla zabudowy przemysłowej, składów i magazynów - min. 2,5 m.p./10 zatrudnionych,
- w obrębie zwartej zabudowy wsi obowiązuje zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jednostek osadniczych należy zapewnić układ komunikacyjny umożliwiający dojazd o każdej porze roku, jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektów budowlanych.

Tereny wyłączone spod zabudowy

Do terenów wyłączonych z zabudowy kubaturowej Studium wskazuje:
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią (zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%) położone w dolinie rzeki Łydyni,
- pas o szerokości 100 m od linii brzegowej wód na terenach położonych w Obszarze Chronionego Krajobrazu (za wyjątkiem lokalizowania urządzeń wodnych oraz obiektów służących do prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej) - wyłączone z zabudowy tereny pasów od linii brzegów wód głównych rzek, jezior i innych zbiorników wodnych pokazano na Rysunku Studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego,
- strefy ochrony bezpośredniej od ujęć wód podziemnych ustanowione na podstawie odpowiednich decyzji,
- obszary udokumentowanych złóż kopalin.

Ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy mogą wynikać ponadto z ustanowienia na podstawie przepisów odrębnych stref ograniczonego użytkowania, stref ochronnych wzdłuż linii elektroenergetycznych, wokół cmentarzy.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego

3.1 Ochrona środowiska i jego zasobów

Dla zrównoważonego rozwoju gminy Stupsk konieczna jest:
- ochrona walorów i zasobów środowiska poprzez:

- zachowanie potencjału przyrodniczego obszarów chronionego krajobrazu, parków podworskich oraz pomników przyrody;
- utrzymanie oczek wodnych, obszarów źródliskowych i obszarów podmokłych (potencjalne użytki ekologiczne), jako siedlisk roślinności i fauny wodnej i wodno-błotnej charakteryzujących się bogactwem przyrodniczym w aspekcie uwzględniania czynników stanowiących zagrożenia dla ich prawidłowego funkcjonowania;
- respektowanie ustaleń zawartych w decyzjach dotyczących ochrony ujęć wód podziemnych. Strefy ochronne ujęć wody ustanawiane są w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów ujęcia;
- kształtowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, obejmujących aktywne biologiczne ekosystemy łąkowe, bagienne, wodne i leśne, które mają zasadniczy wpływ na utrzymanie równowagi biologicznej w środowisku przyrodniczym; W kształtowaniu przestrzeni należy uwzględnić istniejące korytarze ekologiczne oraz wprowadzanie elementów poprawiających ich funkcjonalność: pasy zadrzewień wzdłuż cieków wodnych, zadrzewienia śródpolne, zalesienia, oczka wodne;
- maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne, wskazane użytkowanie łąkowe gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżeń terenowych;
- kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. W przypadku niezbędnej wycinki drzew - wprowadzanie nasadzeń, które zrekompensują ubytki w drzewostanie;
- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na gruntach rolnych słabych jakościowo, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących już kompleksów leśnych oraz w strefie wododziałowej rzeki Mławki i Łydyni. Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych, sprzyjać tworzeniu zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych oraz uwzględniać tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi;
- racjonalną eksploatację złóż surowców mineralnych z równoczesną rekultywacją terenu w kierunku określonym w projekcie gospodarowania złożem;
- stosowanie rozwiązań chroniących środowisko podczas prowadzenia prac geologiczno-poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w granicach obszaru koncesyjnego „blok 173”, obejmujących badania geofizyczne oraz wiercenie otworów poszukiwawczych o głębokości przekraczającej niż 1000 m;
- ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenach o najwyższych wartościach bonitacyjnych gleb, ograniczanie rozpraszania zabudowy rolniczej i nierolniczej;

- poprawa jakości środowiska poprzez:
  - ograniczanie niskiej emisji ze źródeł rozproszonych w wyniku m.in. zmiany paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne oraz wykorzystania indywidualnych źródeł energii odnawialnej;
  - ograniczanie uciążliwości związanych z funkcjonowaniem ferm hodowlanych, w tym odpowiednie zagospodarowanie terenów wokół obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej;
  - usprawnianie systemu odbioru, transportu i utylizacji odpadów powstających na terenie gminy, upowszechnianie selektywnej zbiórki, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów;
  - ograniczanie niekorzystnego wpływu eksploatacji surowców na środowisko poprzez racjonalną eksploatację kopalin oraz stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych;
  - lokalizowanie baz budowlano-materiałowych i transportowych na terenach, które posiadają zabezpieczenia przed ewentualną infiltracją zanieczyszczeń do środowiska wodnego lub na terenach niewrażliwych na zmiany stosunków wodnych;

- zachowanie dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych oraz jej modyfikacja - wprowadzanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zalesień na gruntach słabych jakościowo;
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu, wód powierzchniowych i urządzeń melioracyjnych;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w granicach zmiany studium z 2023 r.

3.2 Prawna ochrona przyrody

Na terenie gminy Stupsk występują przyrodnicze obszary i obiekty chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są to:

- Obszar Chronionego Krajobrazu (Nadwkrzański i Krośnicko-Kosmowski)

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 2 249,1 ha, co stanowi 19,1% powierzchni gminy. W obszarze w całości położone są obręby geodezyjne: Sułkowo Kolonia, Budy Bolewskie i Pieńpole, natomiast w części - obręby geodezyjne: Dunaj, Strzałkowo, Bolewo, Konopki i Krośnice. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 24 z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z późn. zmianami (rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 12 z dnia 3 kwietnia 2007 roku; Uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r.);

Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 441,79 ha, co stanowi 3,7% powierzchni gminy. Obejmuje części obrębu geodezyjnego Konopki oraz obrębu Krośnice. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 21 z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 91 z 2005 r. poz. 2453) z późn. zmianami (Uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r.).

Dla zagospodarowania przestrzennego ważne są określone w ww. rozporządzeniach zasady:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.). Zakaz ten nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym;
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Zakaz ten w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000 m3, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze oraz zgodnie z ustaleniami wynikającymi z zatwierdzonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia dokumentacji geologicznych;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnobłotnych;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- Pomniki przyrody

Na terenie gminy Stupsk jest 9 pomników przyrody, którymi są okazałych rozmiarów drzewa oraz głaz narzutowy.

- Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 38 z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego, na terenie Stupsk za pomniki przyrody uznano: topolę białą w Dąbku na terenie parku podworskiego oraz dąb szypułkowy we wsi Żmijewo-Gaje i głaz narzutowy w Wyszynach Kościelnych;
- Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 39 z dnia 18 sierpnia 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego, na terenie Stupsk za pomniki przyrody uznano: 2 modrzewie europejskie, 9 dębów szypułkowych i dąb czerwony na terenie parku podworskiego w Dąbku, lipę drobnolistną we wsi Pieńpole, jesion wyniosły i dąb szypułkowy w Strzałkowie oraz 2 lipy drobnolistne w Wyszynach Kościelnych.

Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzew. W stosunku do pomników przyrody w ramach czynnej ochrony istnieje możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno- zabezpieczających zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew - w stosunku do tworów przyrody żywej oraz dokonywania zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu - w stosunku do tworów przyrody nieożywionej.

4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- W rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym gminy Stupsk wiodącą funkcję pełnić będzie rolnictwo
- Zmniejszenie się ogólnej powierzchni użytków rolnych wynikać będzie z zalesienia gruntów najsłabszych jakościowo, wzrostu powierzchni terenów zabudowanych.
- Zapotrzebowanie na nowe tereny pod zagospodarowanie rolnicze (zagrody) wynikać będzie tylko ze zmiany lokalizacji istniejących siedlisk rolniczych lub w sporadycznych przypadkach z powstawania nowych gospodarstw na bazie gospodarstw likwidowanych.
- Nowe siedliska zabudowy zagrodowej mogą powstawać na terenach posiadających dostęp do drogi publicznej oraz wyposażonych w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (energia elektryczna, sieć wodociągowa) z uwzględnieniem strefy z ograniczeniami w lokalizowaniu budynków na pobyt ludzi. Zabudowa mieszkaniowa i częściowo gospodarcza zanikających gospodarstw może być wykorzystana na inne cele niż rolnicze (funkcja mieszkaniowa nierolnicza, letniskowa, usługowa itp.).

Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- podstawowe formy użytkowania terenów rolnych to uprawy rolnicze, łąki i pastwiska, siedliska rolnicze, rowy i drogi dojazdowe do pól,
- w istniejącej zabudowie zagrodowej (również nie zaznaczonej na załączniku graficznym) i związanej z obsługą rolnictwa, dopuszcza się możliwość rozbudowy, przebudowy i modernizacji obiektów oraz lokalizacji usług,
- dopuszcza się przekształcanie istniejących siedlisk rolniczych w zgodności z przepisami odrębnymi, na cele mieszkaniowe, usługowe, magazynowo-składowe lub działalność produkcyjną, agroturystykę.
- na terenach rolnych dopuszcza się tworzenie nowej zabudowy zagrodowej bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym. Minimalna powierzchnia działki zabudowy zagrodowej - 0,30 ha,
- dopuszcza się realizację dróg oraz napowietrznej i podziemnej sieci infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, telefonicznej, gazowej i energetycznej) wraz z urządzeniami niezbędnymi do ich funkcjonowania,
- ochrona systemów melioracyjnych przed zniszczeniem podczas realizacji inwestycji. Zmiana zmeliorowanych użytków rolnych na tereny budowlane wymaga przebudowy urządzeń melioracyjnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi,

- przeznaczanie pod zalesienie użytków rolnych o niskiej przydatności dla upraw rolniczych oraz nieużytków w pobliżu istniejących kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej (również poza terenami wyznaczonymi na rysunku Studium),
- utrzymanie terenów zadrzewień śródpolnych oraz zespołów roślinności położonej nad ciekami wodnymi. Działania mogące zmienić stosunki wodne wymagają uzyskania pozwolenia wodno- prawnego.

Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- ochrona i utrzymanie istniejących kompleksów leśnych,
- zachowanie istniejących rowów, oczek wodnych i dróg leśnych na terenach leśnych,
- na terenach preferowanych dolesień należy uwzględnić istniejące stanowiska archeologiczne oraz przebiegi liniowych urządzeń infrastruktury technicznej,
- zalesianie gruntów marginalnych dla produkcji rolniczej, na wniosek właściciela, jeżeli spełniają warunki określone w przepisach odrębnych (poza terenami wyznaczonymi w Studium),
- zakaz nowej zabudowy nie związanej z gospodarką leśną na terenach lasów (określonych wg ewidencji gruntów),
- dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasu oraz obowiązującymi przepisami odrębnymi.

5. Kierunki i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską wymienione zostały w części I. - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego pkt 5. *Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*

- Zasady ochrony obiektów i obszarów zabytkowych:
  - utrzymanie odpowiedniego stanu zabytków wpisanych do rejestru oraz obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków (wojewódzkiej i gminnej),
  - wszelkie prace inwestycyjne podejmowane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz włączonych do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków należy prowadzić zgodnie przepisami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków - na terenie parków podworskich ustala się konieczność rewaloryzacji zieleni i dopuszcza się urządzanie placów do organizacji imprez masowych, lokalizację urządzeń i obiektów o funkcji rekreacyjnej, parkingów i obiektów sanitarnych na potrzeby użytkowników terenu oraz lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej zaś na terenie cmentarzy dopuszcza się realizację obiektów kultu religijnego i małej architektury,
  - określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu odpowiednich ustaleń w zakresie zasad i metod ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

- Stanowiska archeologiczne przedstawione zostały w formie stref ochrony konserwatorskiej (załącznik graficzny Studium - Kierunki zagospodarowania przestrzennego)
  - wszelkie prace inwestycyjne podejmowane w granicach tych stref należy prowadzić zgodnie przepisami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
  - wprowadzenie odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Ochroną obejmuje się również figurki i krzyże przydrożne, często oznaczające miejsca dawnych mogił - powinny pozostać w miejscu ich usytuowania.

6. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

6.1 System komunikacji

Układ komunikacyjny warunkuje prawidłowy rozwój i funkcjonowanie struktury przestrzennej gminy. Zapewnia bowiem:

- powiązania zewnętrzne gminy z układem krajowym oraz z najbliższymi miastami i gminami sąsiednimi,
- wewnętrzną obsługę komunikacyjną,
- komunikację autobusową mieszkańców.

Istniejący układ drogowy gminy stanowi podstawę rozwiązań komunikacyjnych. W powiązaniach zewnętrznych gminy główne znaczenie będzie mieć nadal droga wojewódzka nr 615 Mława - Ciechanów, linia kolejowa E-65 Warszawa - Gdańsk oraz znaczenia nabierze bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej nr 7 relacji Gdańsk- Warszawa- Kraków. Przewidywana modernizacja drogi do parametrów drogi ekspresowej wiąże się z wyznaczeniem na zachodnim pograniczu gminy korytarza komunikacyjnego. Dokładny przebieg drogi zostanie określony po opracowaniu dokumentacji technicznej.

Istotną rolę w powiązaniach zewnętrznych pełnić będą również drogi powiatowe:

Dla prawidłowego ich funkcjonowania niezbędna jest sukcesywna poprawa ich stanu technicznego w celu uzyskania parametrów dróg zbiorczych lub lokalnych.

Drogi gminne stanowić będą układ uzupełniający, który zapewnia powiązania jednostek osadniczych miedzy sobą w powiązaniu z nadrzędnym układem komunikacyjnym. Należy dążyć do poprawy stanu technicznego tych dróg, które często posiadają nawierzchnię żwirową lub gruntową. Studium dopuszcza tworzenie nowych dróg gminnych poprawiających obsługę mieszkańców.

Duże znaczenie dla wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych będzie miała realizacja ścieżek rowerowych. Mogą być prowadzone przy istniejących drogach powiatowych i gminnych, przy zachowaniu niżej wymienionych zasad:

mogą być realizowane jako:

- ścieżki rowerowe oddzielone fizycznie od jezdni i chodnika,
- jako pasy rowerowe wydzielone z jezdni lub chodnika,
- jako ciągi pieszo-rowerowe.

Wszystkie drogi przebiegające przez tereny zurbanizowane powinny być realizowane jako ulice z chodnikami i miejscami postojowymi w rejonie obiektów usługowych. W ramach prowadzonych modernizacji i przebudowy dróg należy uwzględnić budowę zatok autobusowych i wiat dla pasażerów, które są niezbędne dla komunikacji zbiorowej (autobusowej).

6.2 Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Gospodarka wodno-ściekowa

- W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
  - utrzymanie i modernizację ujęć wody zlokalizowanych we wsiach: Jeże, Strzałkowo, Stupsk i Zdroje;
  - zapewnienie odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości poprzez respektowanie ustaleń zawartych w decyzjach/rozporządzeniach dotyczących ochrony wód (strefy ochronne ujęć wody);
  - utrzymanie i modernizację istniejącej sieci wodociągowej;
  - sukcesywną rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej na terenach pozbawionych sieci wodociągowej (zabudowa kolonijna), przeznaczonych do zabudowy i wyznaczonych w Studium oraz na terenach, gdzie standard obsługi jest niepełny (awaryjność zasilania w wodę, niskie ciśnienie);
  - na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę wykorzystywane będą wody podziemne, wody powierzchniowe mogą być wykorzystywane jedynie dla potrzeb rolnictwa i dla celów gospodarczych;

- W zakresie odprowadzania ścieków ustala się:

- budowę gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Strzałkowo,
- budowę grawitacyjno-ciśnieniowej kanalizacji sanitarnej w granicach wyznaczonej aglomeracji Stupsk na terenach przeznaczonych do zabudowy i wyznaczonych w Studium w miejscowościach: Wola Szydłowska, Stupsk, Rosochy, Konopki, Morawy, Strzałkowo, Wyszyny Kościelne, Zdroje, Dąbek i Dunaj z odprowadzeniem ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków w Strzałkowie,
- docelowo możliwość awaryjnego przejęcia ścieków z oczyszczalni ścieków Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku przez planowaną kanalizację sanitarną wsi,
- dla zabudowy rozproszonej oraz gdzie ze względów ekonomicznych budowa kanalizacji sanitarnej jest niemożliwa, dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków - w przypadku udokumentowanych, korzystnych warunków gruntowo-wodnych;
- utrzymanie istniejących przyzakładowych oczyszczalni ścieków oraz dopuszcza się lokalizację nowych;

Elektroenergetyka

W zakresie systemu elektroenergetycznego ustala się:

- energia elektryczna na terenie gminy dostarczana będzie nadal z GPZ Mława Olechinek i Mława II 110/15kV poprzez sieć rozdzielczą napowietrznych linii SN 15 kV i stacje transformatorowe 15/0,4 kV, a od nich poprzez sieć odbiorczą niskiego napięcia do odbiorców,
- wzrost zapotrzebowania na energię wymagać będzie rozbudowy i modernizacji istniejącej sieci energetycznej niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych,
- wzdłuż napowietrznej linii przesyłowej WN 110 kV obowiązuje strefa, w której występują ograniczenia lokalizacji budynków mieszkalnych, zgodna z obowiązującymi normami.
- utrzymuje się, istniejące na terenie gminy, elektrownie wiatrowe w miejscowościach: Wyszyny Kościelne, Jeże i Zdroje,
- rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy powyżej 100kW, wskazuje się w rejonie miejscowości: Dąbek, Wyszyny Kościelne, Strzałkowo, Stupsk, Zdroje i Jeże.
- rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, wskazuje się w rejonie miejscowości Żmijewo Kościelne, ~~oraz~~ Jeże, oraz w części obrębów: Dąbek, Stupsk, Zdroje, Wyszyny Kościelne.
- poza ww. terenami, na obszarze gminy możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy do 100kW, po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych, przy czym w obszarze krajobrazu chronionego niedopuszczalne są instalacje bazujące na energii wiatru (za wyjątkiem przeznaczonych do zasilania znaków drogowych, urządzeń sterujących lub monitorujących ruch drogowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych) zaś zabudowa systemami fotowoltaicznymi jest możliwa jedynie o łącznej powierzchni zabudowy do 0,5 ha każdy.
- przy lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych należy zachować normatywną odległość od skrajnych przewodów napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Telekomunikacja

Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb mieszkańców gminy wymagać będzie:

- pełnego wykorzystania i utrzymania istniejących urządzeń, które spełniają obowiązujące standardy, - rozbudowy istniejącej sieci abonenckiej w dostosowaniu do potrzeb potencjalnych abonentów, - rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, przewodowych i bezprzewodowych, odpowiednio do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie.
- W celu zwiększenia dostępności do sieci internetowej wskazuje się rozwój szeroko-pasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych oraz budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.

Gazownictwo

W zakresie sieci gazowej ustala się:

- dalszą realizację gazyfikacji gminy w oparciu o koncepcję programową gazyfikacji;
- istnieje możliwość poprowadzenia gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia od gazociągu Płońsk - Olsztyn (DN 200 i DN 400) w kierunku zachodnim w celu gazyfikacji sąsiedniej gminy Strzegowo.

Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami ustala się:

- zagospodarowanie odpadów odbywać się będzie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych zlokalizowanych w ciechanowskim regionie gospodarki odpadami;
- docelowo cały obszar gminy powinien być objęty recyklingiem oraz zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie;
- obowiązek zgodnego z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwiania odpadów - selekcję i gromadzenie odpadów na posesjach w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia;
- zabezpieczenie miejsc lokalizacji pojemników do czasowego gromadzenia odpadów stałych;
- selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, szkło metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji;

7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Zakres inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym obejmuje:

- realizację zadań z zakresu małej retencji w rejonie wsi Wyszyny Kościelne i Stupsk,
- budowę gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Strzałkowo,
- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wola Szydłowska, Stupsk, Rosochy, Konopki, Morawy, Strzałkowo, Wyszyny Kościelne, Zdroje, Dąbek i Dunaj.
- modernizację i rozbudowę dróg gminnych,
- budowę zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej,
- rozbudowę sieci przesyłu gazu,
- modernizację, rozbudowę, przebudowę linii elektroenergetycznej o znaczeniu lokalnym,
- ochronę nieruchomości i obiektów stanowiących dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury,
- utrzymanie cmentarzy.

8. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Zgodnie z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Uchwała nr ~~65/2004~~ 22/18 z dnia ~~7.06.2004~~ 19.12.2018 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego - Dz. Urz. W M ~~Nr 217~~ z ~~28.08.2004~~ 28.12.2018 roku poz. ~~5811~~ 13180) ~~oraz projektu aktualizacji Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego~~, do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Stupsk należy:

- modernizacja linii kolejowej E 65/C-E 65 na odcinku Warszawa – Gdynia w zakresie warstwy nadrzędnej LCS, ERTMS/ETCS/ GSMR, DSAT oraz zasilania układu trakcyjnego - Faza II,
- budowa gazociągu Płońsk – Olsztyn (rozbudowa istniejącego gazociągu),
- zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Czerwienicy od km 0+000 do km 4+895, gm. Regimin, pow. ciechanowski i gm. Stupsk, pow. mławski.
- ~~budowa zbiornika retencyjnego Regimin na rzece Łydyni (wspólnie z gminą Regimin),~~
- ~~modernizacja magistralnej linii kolejowej E-65 relacji Warszawa – Gdańsk i dostosowanie jej do prowadzenia ruchu o prędkości do 160 km/godz. Realizacja bezkolizyjnych skrzyżowań - wiadukty w~~

~~miejscowościach: Krośnice, Konopki, Stupsk i Wyszyny Kościelne. Modernizacja w tych miejscowościach przystanków kolejowych.~~

9. Obszary obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Niniejsze Studium nie wyznacza takich obszarów. Opracowany dla całego obszaru gminy Stupsk Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała Nr XVI/110/04 Rady Gminy w Stupsku z dnia 29 października 2004r.) - obowiązuje dotychczas. Obecnie zaś Wójt Gminy Stupsk, na podstawie Uchwały Nr XVI/73/11 Rady Gminy Stupsk z dnia 30 grudnia 2011 r., przystąpił do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszary całej gminy.

10. Obszary przestrzeni publicznej

Obszary przestrzeni publicznej zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Niniejsze Studium uwzględnia obszary przestrzeni publicznej określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Stupsk, Wyszyny Kościelne i Konopki.

Ponadto za obszary przestrzeni publicznej uznaje się tereny: dróg publicznych i placów, tereny obiektów administracji lokalnej, publiczne obiekty: oświaty, kultury, sportu i rekreacji oraz zieleńce i parki, które występują w większych jednostkach osadniczych gminy.

Główne kierunki działań dotyczą dostosowania terenów i obiektów umożliwiające zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności.

11. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

W Studium nie określa się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Opracowany dla całego obszaru gminy Stupsk Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała Nr XVI/110/04 Rady Gminy w Stupsku z dnia 29 października 2004r.) - obowiązuje dotychczas. Obecnie zaś Wójt Gminy Stupsk, na podstawie Uchwały Nr XVI/73/11 Rady Gminy Stupsk z dnia 30 grudnia 2011 r., przystąpił do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszary całej gminy.

12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy Stupsk, w dolinie rzeki Łydyni występują tereny osuwiskowe oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W zagospodarowaniu tych terenów należy uwzględnić warunki określone w przepisach odrębnych oraz wykluczyć lokalizację nowej zabudowy w granicach wyznaczonych przez naturalne zalewy wodą stuletnią zgodnie ze sporządzonym studium ochrony przeciwpowodziowej. Zabronione jest wykonywanie robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym wykonywanie urządzeń wodnych oraz budowa innych obiektów budowlanych ~~(art. 88l ust. 1 ustawy Prawo wodne)~~. Studium ochrony przeciwpowodziowej dla odcinków rzek, dla których nie wykonano map w I cyklu planistycznym, do których należy rzeka Łydynia płynąca przez teren gminy Stupsk, zachowuje ważność do czasu sporządzenia i przekazania właściwym organom map zagrożenia powodziowego, opracowanych w kolejnych cyklach planistycznych.

13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy Stupsk nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji oraz obszary zdegradowane

Na terenie gminy Stupsk nie występują obszary wymagające przekształceń lub rehabilitacji. Występują natomiast obszary wymagające rekultywacji. Są to tereny po wydobyciu kopalin (piasku, żwiru). Na rysunku Studium - kierunki zagospodarowania przestrzennego ujęte zostały treny eksploatacji surowców mineralnych, które stanowią jednocześnie obszary wymagające rekultywacji. Prowadzący eksploatacje obowiązany jest sukcesywnie rekultywować tereny poeksploatacyjne oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze.

Na terenie gminy nie występują obszary zdegradowane.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zgodnie z załącznikiem do Decyzji ~~nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, (zmienionego Decyzją nr 25 Min. Inf. z dnia 12.08.2011r.)~~ Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (wraz ze zmianą decyzją nr 2 Ministra Infrastruktury z dnia 22 lutego 2022 r.) za tereny zamknięte na obszarze gminy Stupsk uznaje się: tereny kolejowe - tereny magistralnej linii kolejowej E - 65 w miejscowościach:

- Krośnice - ~~działka nr 101~~ działki nr 50/2, 93/2, 100/1 i 101,
- Stupsk - działka nr 464,
- Wola Kolonia - działki nr 48 i 148,
- Wola Szydłowska - działka nr 118,
- Wyszyny Kościelne - działki nr 459 i 654,
- Konopki - ~~działka nr~~ działki nr 181/1 i 181/7.

Brak jest podstaw prawnych i danych merytorycznych dla wyznaczenia stref ochronnych tych terenów w niniejszym studium.

16. Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy powyżej 100kW wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wskazuje się w rejonie miejscowości: Dąbek, Wyszyny Kościelne, Strzałkowo, Stupsk, Zdroje i Jeże.

17. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb

Na terenie gminy Stupsk nie występują inne obszary problemowe niż omówione w powyższym tekście Studium.

18. Obszary, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, wraz z ich strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Na terenach oznaczonych na rysunku studium jako obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW studium dopuszcza lokalizację obiektów i urządzeń wytwarzających energię elektryczną pochodzącą z przetwarzania światła słonecznego wraz z infrastrukturą niezbędną do ich funkcjonowania, inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, a także linie elektroenergetyczne oraz telekomunikacyjne. Granice tych terenów stanowią jednocześnie granice ich stref ochronnych.

Strefy powyższe wskazuje się w okolicach miejscowości Żmijewo Kościelne oraz Jeże. Ustala się wysokość zabudowy do 6 m.

W granicach zmiany studium z 2023 r. obejmującej części obrębów: Dąbek, Stupsk, Zdroje, Wyszyny Kościelne wyznacza się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Obszar łączy się z wyznaczonym poza granicami zmiany studium obszarem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi, którą opisano w pkt 16.
Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na etapie sporządzania planu miejscowego, granice stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko, znajdują się w granicach obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wyznaczonych na rysunku studium.

W granicach obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, wyznaczonych na rysunku studium:

- dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych, na zasadach opisanych poniżej,
- dopuszcza się lokalizację elektrowni słonecznych, których oddziaływanie musi zamykać się w ww. obszarze,
- dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym za wyjątkiem budynków z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi,
- obowiązuje całkowity zakaz lokalizacji budynków mieszkalny oraz budynków o funkcji mieszanej, w skład których wchodzi funkcja mieszkaniowa.

W celu umożliwienia lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy zainstalowanej większej niż 500kW należy uchwalić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i uwzględnić przy jego sporządzaniu następujące warunki:

- lokalizację planowanych elektrowni wiatrowych dopuszcza się wyłącznie w granicach obszarów wyznaczonych na rysunku studium, określonych jako „obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW”. Przy czym lokalizacja elektrowni wiatrowych w granicach tych obszarów musi uwzględniać obowiązujące przepisy regulujące minimalną odległości pomiędzy elektrownią wiatrową a budynkami mieszkalnymi i budynkami o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa; oraz nie może powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, odpowiednich dla poszczególnych rodzajów zabudowy podlegającej tej ochronie z mocy prawa,
- oddziaływanie akustyczne planowanych elektrowni wiatrowych może wykraczać poza granice obszarów rozmieszczenia planowanych elektrowni wiatrowych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wskazanych na rysunku studium, ale wyłącznie pod warunkiem, że:

- cały obszar znajdujący się w prognozowanym oddziaływaniu akustycznym na poziomie 40dB lub wyższym, generowanym przez planowane elektrownie wiatrowe, będzie objęty granicami jednego lub kilku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- w granicach planu/planów, o którym/ych mowa wyżej, nie wystąpi przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu ustalonych dla poszczególnych terenów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY STUPSK

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE

0 1 2 3 4 km

Załącznik Nr 2

UCHWAŁA NR LXII/350/2023
RADY GMINY STUPSK
z dnia 28 grudnia 2023 roku

N

SKALA 1 : 10000

Rysunek studium wykonano na podkładzie rastrowej mapy topograficznej pochodzącej z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Rysunek studium sporządzony został w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 1992 (PL-1992)

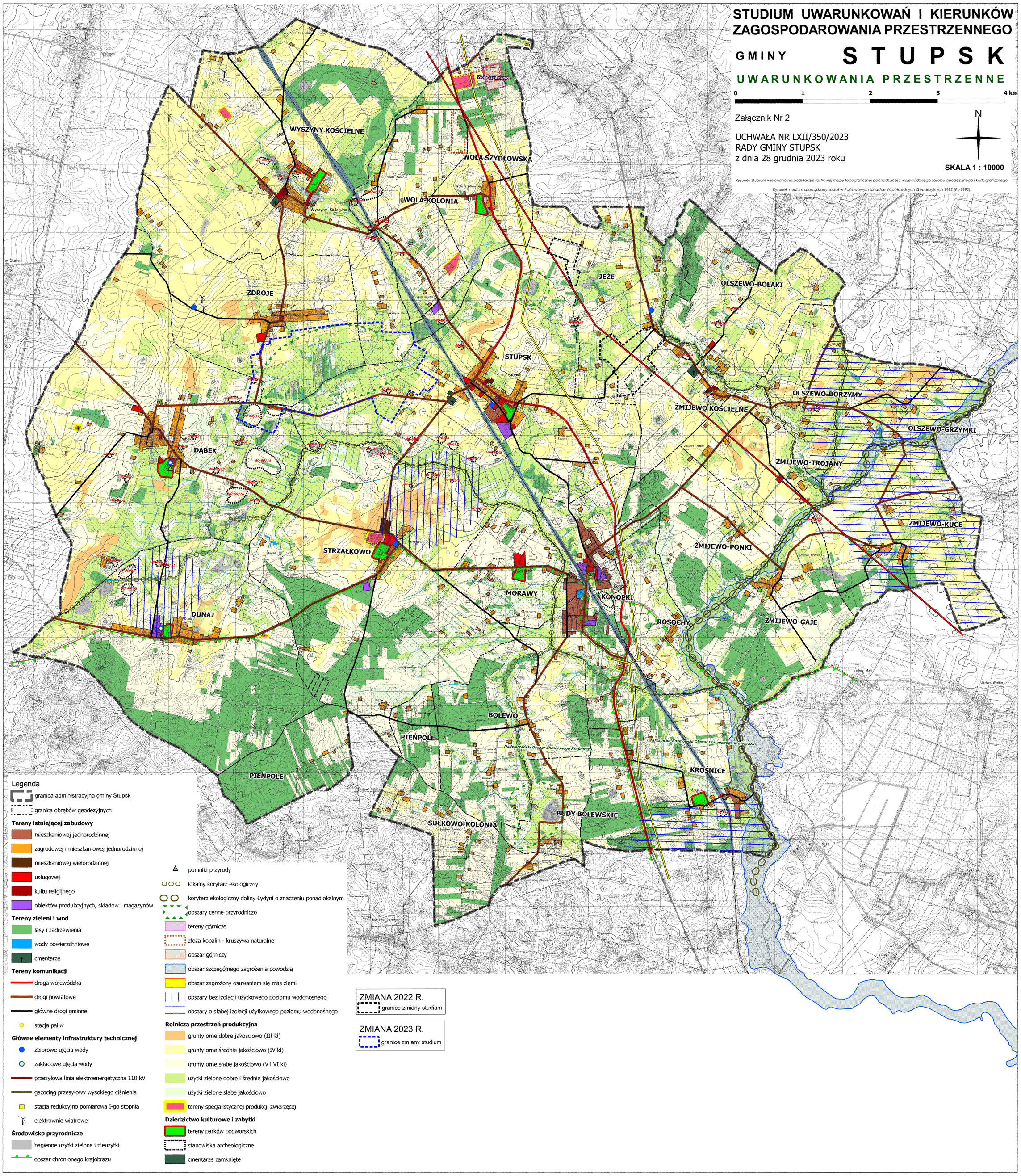

Legenda

- granica administracyjna gminy Stupsk
- granica obrębów geodezyjnych

Tereny istniejącej zabudowy

- mieszkaniowej jednorodzinnej
- zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej
- mieszkaniowej wielorodzinnej
- usługowej
- kultu religijnego
- obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Tereny zieleni i wód

- lasy i zadrzewienia
- wody powierzchniowe
- cmentarze

Tereny komunikacji

- droga wojewódzka
- drogi powiatowe
- główne drogi gminne
- stacja paliw

Główne elementy infrastruktury technicznej

- zbiorowe ujęcia wody
- zakładowe ujęcia wody
- przesyłowa linia elektroenergetyczna 110 kV
- gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia
- stacja redukcyjno pomiarowa I-go stopnia
- elektrownie wiatrowe

Środowisko przyrodnicze

- bagienne użytki zielone i nieużytki
- obszar chronionego krajobrazu
- pomniki przyrody
- lokalny korytarz ekologiczny
- korytarz ekologiczny doliny Łydyni o znaczeniu ponadlokalnym
- obszary cenne przyrodniczo
- tereny górnicze
- złoża kopalin - kruszywa naturalne
- obszar górniczy
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemi
- obszary bez izolacji użytkowego poziomu wodonośnego
- obszary o słabej izolacji użytkowego poziomu wodonośnego

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

- grunty orne dobre jakościowo (III kl)
- grunty orne średnie jakościowo (IV kl)
- grunty orne słabe jakościowo (V i VI kl)
- użytki zielone dobre i średnie jakościowo
- użytki zielone słabe jakościowo
- tereny specjalistycznej produkcji zwierzęcej

Dziedzictwo kulturowe i zabytki

- tereny parków podworskich
- stanowiska archeologiczne
- cmentarze zamknięte

ZMIANA 2022 R.
- granice zmiany studium

ZMIANA 2023 R.
- granice zmiany studium

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY STUPSK

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

0 1 2 3 4 km

N

Załącznik Nr 3

UCHWAŁA NR LXII/350/2023
RADY GMINY STUPSK
z dnia 28 grudnia 2023 roku

SKALA 1 : 10000

Rysunek studium wykonano na podkładzie rastrowej mapy topograficznej pochodzącej z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Rysunek studium sporządzony został w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 1992 (PL-1992)

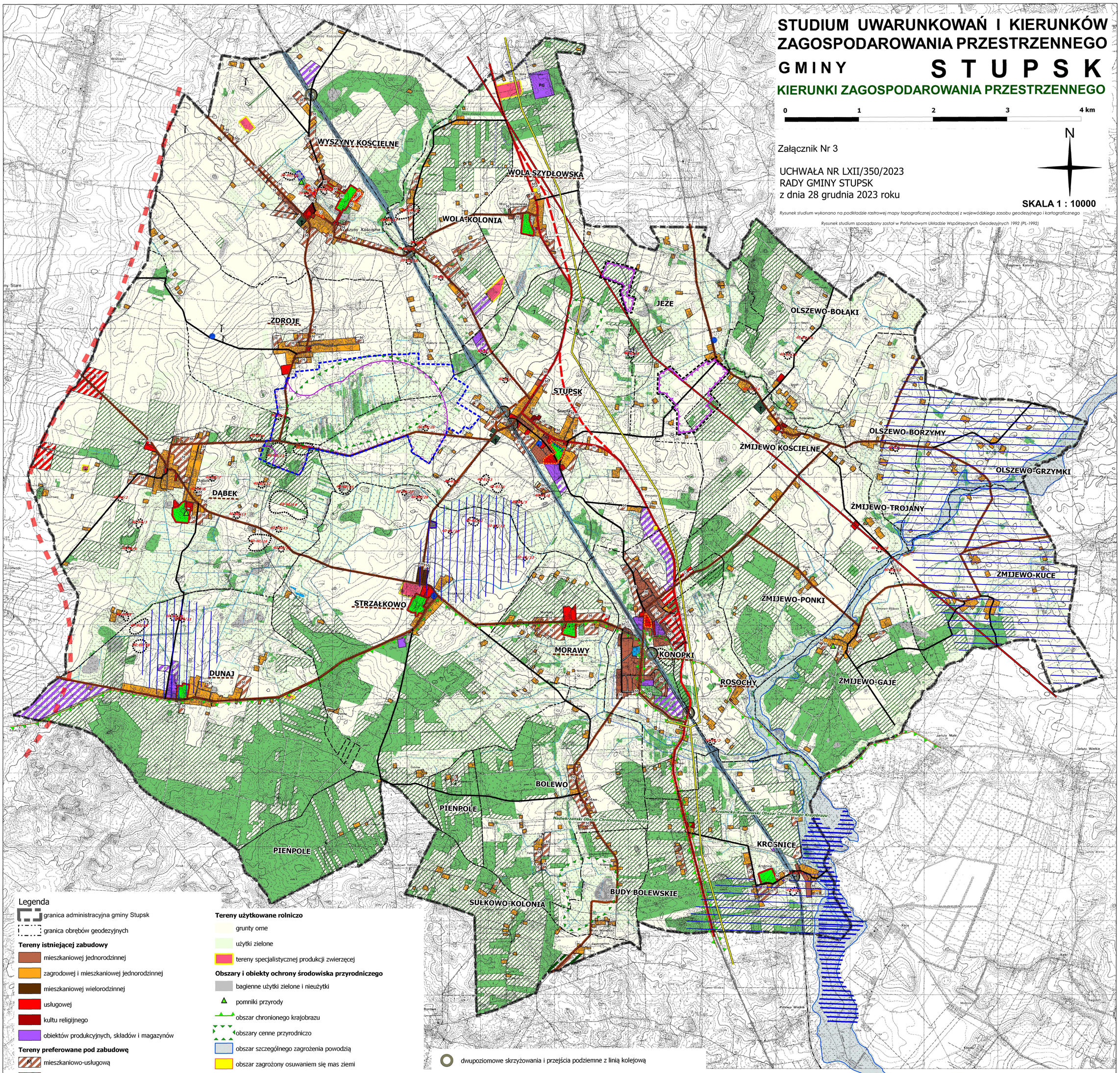

Legenda

- granica administracyjna gminy Stupsk
- granica obrębów geodezyjnych

Tereny istniejącej zabudowy

- mieszkaniowej jednorodzinnej
- zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej
- mieszkaniowej wielorodzinnej
- usługowej
- kultu religijnego
- obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Tereny preferowane pod zabudowę

- M mieszkaniowo-usługową
- U usługową
- L letniskową
- P produkcyjno-usługową

Tereny zieleni i wód

- lasy i zadrzewienia
- wody powierzchniowe
- projektowany zbiornik retencyjny
- rolne o warunkach odpowiednich do zalesienia
- cmentarze
- cmentarze zamknięte
- planowane obiekty małej retencji

eksploatacja surowców mineralnych

- granice udokumentowanych złóż kopalin
- PG teren eksploatacji surowców mineralnych

Tereny użytkowane rolniczo

- grunty orne
- użytki zielone
- tereny specjalistycznej produkcji zwierzęcej

Obszary i obiekty ochrony środowiska przyrodniczego

- bagienne użytki zielone i nieużytki
- pomniki przyrody
- obszar chronionego krajobrazu
- obszary cenne przyrodniczo
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemi
- obszary bez izolacji użytkowego poziomu wodonośnego
- obszary o słabej izolacji użytkowego poziomu wodonośnego

Obszary i obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytków

- tereny parków podworskich
- stanowiska archeologiczne
- obiekty wpisane do rejstru zabytków

Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej

- droga wojewódzka
- drogi powiatowe
- główne drogi gminne
- projektowane odcinki dróg wojewódzkich - obejścia drogowe
- projektowane odcinki dróg powiatowych - obejścia drogowe
- projektowany przebieg drogi ekspresowej S-7
- strefa 100m od zbiorników wodnych z ograniczeniami w zabudowie
- dwupoziomowe skrzyżowania i przejścia podziemne z linią kolejową
- stacje paliw
- zakładowe ujęcia wody
- zbiorowe ujęcia wody
- projektowana oczyszczalnia ścieków
- przesyłowa linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejące elektrownie wiatrowe
- obszar lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100kW wraz z ich strefami ochronnymi
- gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia oraz stacja redukcyjno pomiarową I-go stopnia

Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

- Dunaj miejscowości wskazane do budowy kanalizacji sanitarnej
- obszary przestrzeni publicznej

Inne

- tereny zamknięte

ZMIANA 2022 R.

- granice zmiany studium
- obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW

ZMIANA 2023 R.

- granice zmiany studium
- obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr LXII/350/2023

Rady Gminy Stupsk

z dnia 28 grudnia 2023 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk

Do projektu zmiany studium wyłożonego w dniach od 17 października 2023 r. do 8 listopada 2023 r., w terminie składania uwag do 29 listopada 2023 r. nie wpłynęła żadna uwaga w trybie art. 11 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.).

Załącznik Nr 5 do uchwały Nr LXII/350/2023

Rady Gminy Stupsk

z dnia 28 grudnia 2023 r.

Zalacznik5.gml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

UZASADNIENIE

Niniejsza zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk została wykonana w następstwie podjęcia uchwały *nr LII/289/2023 Rady Gminy Stupsk z dnia 16 lutego 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk*.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stupsk zostało opracowane w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.)*. Zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) do spraw dotyczących opracowania i uchwalania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy albo ich zmian wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla których wystąpiono o opinie i uzgodnienia przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) stosuje się przepisy dotychczasowe. Wójt Gminy Stupsk wystąpił o opinie i uzgodnienia do projektu niniejszej zmiany studium pismem z dnia 29 czerwca 2023 r.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

Uchwała nr LII/289/2023 Rady Gminy Stupsk w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk została podjęta 16 lutego 2023 r., wobec czego zastosowanie mają przepisy wykonawcze obowiązujące na ten czas, tj. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2021 poz. 2405).

Na podstawie ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmianę w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z tą zmianą od 30 października 2021 r., jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie. Od 23 kwietnia 2023 r. w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Zmianą studium z 2023 r. wprowadzono obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (wiatr i słońce) o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Zmianą studium z 2023 r. nie wprowadzono nowych terenów zabudowy, w związku z czym nie skorygowano bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Wprowadzone zmiany w tekście studium wyróżniono pomarańczową czcionką, a treści usuwane zostały wyróżniona pomarańczową czcionką przekreśloną. Na załączniku nr 2 nie wprowadzono żadnych zmian. Zmiany na załączniku nr 3 zostały wprowadzone wyłącznie w granicach opracowania zmiany studium, przedstawionych na rysunku i w legendzie. Granicę zmiany studium oznaczono przerywaną linią koloru niebieskiego. Symbolizacja na rysunku w granicach obszaru objętego zmianą studium została ujednolicona z oznaczeniami zastosowanymi w pierwotnym dokumencie.

Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy przy uwzględnieniu ustaleń strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, co oznacza, że nie stanowi podstawy do uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę. Ustalenia studium są za to wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie mogą naruszać ustaleń Studium, zarówno w zakresie przeznaczenia terenów pod określone funkcje, jak również w zakresie zasad zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów.

Procedura opracowania zmiany studium została przeprowadzona zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977; zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 1506, poz. 1597) z uwzględnieniem udziału społeczeństwa w procedurze planistycznej. Na potrzeby dokumentu została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. Projekt zmiany studium uzyskał wszystkie opinie i uzgodnienia wymagane obowiązującymi przepisami.

Projekt zmiany studium został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 17 października 2023 r. do 8 listopada 2023 r. W wyznaczonym terminie można było zapoznać się z projektem w siedzibie Urzędu Gminy Stupsk, jak również na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stupsk. Dyskusja publiczna nad ustaleniami zmiany studium odbyła się 30 października 2023 r. o godz. 13:30. Uwagi do projektu zmiany studium można było składać w nieprzekraczalnym terminie do 29 listopada 2023 r. W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna uwaga.

Wobec dopełnienia procedury planistycznej podjęcie uchwały w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stupsk uznaje się za zasadne.